

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241

Obnovitev diktature v Španiji?

Nova vlada bo poskusila zavreti naraščajoči republi- kanski pokret — Kongres republikanske stranke

Madrid, 5. marca, d. Ministrski pred-
sednik general Berenguer je naprosil
bivšega predsednika poslanske zbornice
Alvarez, naj ne prireja javnih shodov
toliko časa, dokler se ne bo neko-
liko pomirilo razburjenje javnosti.
Istovrstno je izjavil, da ne bo vlada
preložila splošnih volitev kljub temu,
da bo morala biti volilna borba toliko
preložena, da se bo javnost pomirila.
Splošen položaj v Španiji je še vedno
nad vse težak. Politični krogi pričaku-
jejo z velikim zanimanjem sklepe kong-
resa republikancev, ki so postali zelo
agilni, odkar se je izjavil Sanchus Gu-

erra za republiko. Opažati je tudi ži-
vahno gibanje monarhistične stranke,
ki pa s svojim nastopom ne koristi do-
sti monarhistični stvari kljub temu, da
je ostentativno izrekla zaupnico
kralju in vladi. Cela vrsta odličnih kon-
servativnih politikov je izstopila iz mo-
narhistične stranke ter se priključila
republikanskemu pokretu, tako da po-
staja položaj za španskega kralja Al-
fonza XIII vedno bolj nevzdržen. Ven-
dar pa kralj ne misli na to, da bi se
odnovdal prestolu in išče opore med
prijeteli Primo de Rivero ter poskuša
obnoviti diktaturo v novi obliki.

Novi program angleške konservativne stranke

Baldwin je preprečil sprejetje načel „Imperijalne stranke“ razkol v konservativnih vrstah

London, 5. marca. AA. Izjava Bald-
wina, da bo konservativna stranka,
čim se vrne na vladno krmilo, sklicala
imperialno konferenco, ki bo imela na-
logo, da prouči celotno vprašanje im-
perijalnih odnosov, je napravilo v
političnih krogih velik vtis. Nadalje je
Baldwin izjavil, da bo o eventualni
trudbi carin na inozemska živila odlo-
čil referendum vseh volilcev. Kljub
temu ostaja dotlej Baldwinovo stališče
proti carinam na živila neizpremenje-
no. Njegovo poročilo je bilo tudi sma-
trano kot poziv, naj se ne cepi vrst
konservativne stranke. Tako je razum-
el poročilo tudi lord Beaverbrook,
ki je ustanovil novo stranko. Po po-
svetovanju s svojimi ožjimi pristaši je
Beaverbrook izjavil, da je Baldwinov
govor spremenil politično situacijo na
ta način, da je konservativna stranka
sprejela glavni program »Združene im-
perialne stranke«.

Tudi njegovo glasilu »Daily Mail« je
mnenja, da je z govorom bivšega mi-
nistrskega predsednika Baldwin s te-
nelja premenjena politična situacija,
kar se je brezdvomno zahvaliti močnim
političnim strujam v konservativni
stranki sami, ki so prisiljene na Bald-
wina, da odobri politiko imperialne
stranke.

»Times« na drugi strani naglašajo, da
je Baldwin dostojno pokopal nasprotno
organizacijo s tem, da je sprejel pro-
gram nove stranke in odstopil nekoli-
ko od dosedanjih smernic konservativ-
ne politike. Na ta način se je konzer-
vativna stranka pripravila na prihodnje
parlamentarne volitve in je preprečila
svoje popolno razsulo.

»Daily Express« piše, da je Baldwi-
nov govor vrhunec prve faze njegove
kampanje. Glasilo, ki zastopa program
»Združene imperialne stranke«, nagla-
ša, da spada ideal imperialne gospo-
darke skupnosti nad strankarsko po-
litiko. »Daily Herald« smatra Baldwi-
nov govor za umik v vprašanju carin
na živila. »Manchester Guardian« me-
ni, da ni gotovo, ali bo Baldwinovo
naznanilo glede referenduma zrušilo
predsedke volilcev proti carinam na
živila. Drugi liberalni časopisi istota-
ko grajajo načrt ljudskega glasovanja,
ki bi uvedel v zgodovino angleške
ustavne politike metode, ki niso bile
doslej običajne. Konservativno časo-
pisje pa pozdravlja Baldwinov govor
in naglašajo, da bo pripomogel k vzpo-
stavitvi enotnosti konservativne stran-
ke.

Omejitev in omiljenje vojne s podmornicami

Razprava strokovnjakov o vprašanju podmornic — Določitev maxi- malne tonaže za velike in male podmornice

London, 5. marca. AA. Pododbor stro-
kovnjakov pomorske razorožitvene konfe-
rence razpravlja danes o vprašanju pod-
mornic. Pododbor bo proučil vprašanje
glede možnosti popolne odprave podmornic,
o humaniziranju podmorniške vojne, o omejit-
vi velikosti posameznih podmornic.

Pravni strokovnjaki so že razpravljali o
vprašanju humaniziranja in proučevali se-
daj to vprašanje na temelju tako zване
Roodove konvencije, ki je bila sprejeta na
Washingtonski konferenci. Pričakujejo, da
bodo pričeli strokovnjaki razpravljati o ob-
segu posameznih podmornic.

Na pomorski razorožitveni konferenci treh

velesil, ki je bila v Zenevi leta 1927., je
angleška delegacija predlagala, naj se v
primeru, da ne pride do sporazuma v vpra-
šanju popolne odprave podmornic, omeji
obseg velikih podmornic na 1600 ton in ob-
seg malih podmornic na 600 ton. Velikost
topov naj bi znašala 5 palcev. Slične šte-
vilke bo pododbor sprejel kot podlago za
svoje razprave. Ni izključeno, da se bo do-
ločil maksimum velikih podmornic na 1700
ton, kar naj olajša sporazum z Japonsko,
ki je zgradila 12 podmornic po 1650 ton.
Zedinjene države imajo 128 podmornic raz-
nih drugih vrst, Francija 99, Japonska 71,
Anglija 66, Italija 57, ki so že zgrajene ali
pa se gradijo.

Dalekosežni načrti nemških desničarjev

Nacionalisti pripravljajo državni prevrat v primeru neratificiranja Youngovega reparacijskega načrta

Berlin, 5. marca, d. Na sestanku
zaupnikov republikanske bojeve organi-
zacije Reichsbanner je govoril tudi pred-
sednik nemškega parlamenta Loebe o
politični situaciji in obširno razpravljal
o sprejemu Youngovega načrta, proti
kateremu vodijo tako odločno borbo
nemški desničarji. Opozoril je na to, da
pomenja odklonitev ratifikacije Young-
ove pogodbe nevarnost za obstoj re-
publikanske državne oblike, ker pri-
pravljajo desničarji za ta slučaj držav-
ni udar, kar je mogoče ugotoviti iz
raznih napovedi voditeljev nemških
narodnih socialistov. Zaradi tega mo-
rajo republikanske stranke v interesu
države in obstoja republike storiti vse,
tja se izposreje ratifikacija Youngove-
ga reparacijskega načrta.

V sličnem smislu je govoril tudi od-

stopivši pruski notranji minister Grze-
sinski, ko se je poslavljaj od svojega
uradništva. V govoru je obširno raz-
pravljalo o tujnih pripravah narodnih
socialistov za izvedbo državnega pre-
vrata in opozoril na to, da so ti fanati-
čni desničarski reakcionarji danes vse
bolj nevarni za obstoj nemške države,
kakor pa komunisti, ker so bolj orga-
nizirani in pridobivajo vedno bolj na
terenu med nezadovoljnimi nemškimi
nacionalci, ki zapuščajajo Hugenberga
ter se pridružujejo ekstremistično
usmerjenim krogom.

Berlin, 5. marca. AA. V državni vladi
je bilo doseženo soglasje o proračun-
skih vprašanjih ter bodo koalicijske
stranke glasovale za predlagani vladni
proračun.

V sličnem smislu je govoril tudi od-

Zaupnica Lloyd Georgeu

London, 5. marca. AA. Na snočnem se-
stanku liberalne parlamentarne skupine, ki
je razpravljala o zadnjem glasovanju v
angleškem parlamentu o priliki tretjega čita-
nja premogetnega zakonskega načrta, je
bila sprejeta resolucija, ki izrekla voditelju
liberalne stranke Lloyd Georgeu popolno
zaupnico.

Italijanski proračun

Rim, 5. marca. AA. Na današnji seji je parlament načel razpravo o novem proračunu, ki bo zaključena do 1. aprila.

Poplave porušile 230 hiš

Toulouse, 5. marca. AA. V Moissacu se
je porušilo 100 hiš, 130 hiš se je pogrezni-
lo v valovih. Več ljudi je utonilo. Departement
Tarn in Garonne sta ločena. V okoli-
ci Bordeauxa je ravnila popolnoma poplav-
ljena. Prebivalstvo je bilo pravčasno eva-
kuirano.

Belgijska kraljevska dvojica poseti Egipt

Bruseelj, 5. marca. Belgijska kraljevska dvojica
bo posetila Egipt, kjer bo ostala okrog 15 dni
in ogledala vse egiptiške zanimivosti.

TARDIEUJEVA VLADA PRED POSLANSKO ZBORNICO

Viharna seja francoskega parlamenta — Vladno deklaracijo je spre- jela opozicija z ogorčenimi protesti — Ponovno prekinjena seja — Ra- dikalni socialisti napovedujejo vladi najostrejšo borbo

Pariz, 5. marca, sd. Danes se je no-
vo sestavljena Tardieujeva vlada pred-
stavila poslanski zbornici ter podala
svojo deklaracijo. Kakor ni bilo druga-
če pričakovati, je potekla današnja se-
ja zelo viharno ter je pokazala, da se
bo moral Tardieu pri izvajanju svojega
programa boriti z zelo močno opozici-
jo in je le od zvestobe posameznih
poslancev odvisno, kako dolgo bo ostal
na krmilu. Radikalno-socialistična pa-
lamentarna frakcija je že davaj objavi-
la sklep večerajšnje seje strankinega
vodstva, da bo stranka v parlamentu
in med narodom vodila najlutejšo opo-
zicijo proti kabinetu Tardieuja.

Tardieu se je v vladni deklaraciji iz-
ognil vsemu, kar bi mogla smatrati
opozicija za izzivanje ter je sprejel v
svoj delovni program deloma tudi za-
hteve opozicije, na katerih je zaradi
odklonilnega stališča padla prva
njegova vlada. Kljub temu pa je opozicija
sprejela deklaracijo vlade s tako ogor-
čenimi protesti, da je moral predsednik
zbornice sejo dvakrat prekiniti. Že po
prvih stavkih vladne deklaracije je za-
čela opozicija ostro protestirati proti
sestavi vlade, najhuše pa je napadala
ubežnike, ki so prešli iz opozicijskega
tabora v vlado.

Za sejo zbornice je vladalo velikansko za-
nimanje. Galerije in diplomatske lože so
bile popolnoma zasedene. Ko so prišli
v dvorano člani vlade z ministrskim pred-
sednikom Tardieuom na čelu, jih je sprejela
vladna večina s plaskanjem, opozicija pa z
življenjem. Takoj po otvoritvi seje je po-
zvel besedo ministrski predsednik Tardieu
ter prečital

vladno deklaracijo.

Vladna deklaracija ne vsebuje ničesar
presenetljivega ter se omejuje le na najvaž-
nejše notranjopolitične probleme. Kot naj-
nujnejšo nalogo označuje sprejetje proraču-
na, reformo davčnega sistema in izvedbo

socijalnega zavarovanja. V zvezi s finančno
reformo govori deklaracija tudi o največji
kolonialnega posejila za povzdigo narod-
nega gospodarstva.

Končno objavlja vlada obširnejšo am-
nestijo za politične delikte. Glede na zunanjo
politiko naglašava vladna izjava potrebo kon-
tinuitete. Omenja londonsko razorožitveno
konferenco, ratifikacijo haških sporazu-
mov in carinsko konferenco v Zenevi ter
rešitev saarskega vprašanja. Končno obza-
ljuje vlada, da se ni posrežilo sestavi vlade
premierja, kakor je prvotno želel Tardieu.
Omenil je, da bi taka vlada takoj po rešitvi
mujih problemov odstopila in napravila
novi veliki koaliciji.

Tardieu je po prečitavanju vladne deklar-
acije izjavil, da vtraja vlada na tem, da
sprejme parlament proračun in da se nenu-
doma urede pogajanja v Londonu in Zene-
vi, sprejme finančno reformo in odobri za-
kon o amnestiji. Vlada je odločena vztrajati
na proračunskem ravnotežju in bo vztrajala
na tem, da se sprejme proračun v obli-
ki, kakor ga je predlagala finančna komi-
sija. Svoj govor je zaključil z izjavo, da bo
vlada skušala izvesti prevzete naloge z
vsem srcem in z vsemi svojimi močmi v
duhu republikanske Unije.

Nemir v zbornici

Že med čitanjem vladne izjave je prišlo
v zbornici do viharnih prizorov. Levica je
prekinjala Tardieujev govor skoraj pri vsa-
kem stavku z viharnimi protesti. Nemir je
bil tako velik, da Tardieuja često ni bilo
slišati in je moral svoj govor često pre-
kinjati. Na proteste opozicije je odgovarjala
desnica z viharnim odobravanjem. Ko je
Tardieu zaključil svoj govor, je nastal v
dvorani strahovit hrup. Med živahnim plo-
skanjem desnice je začela levica razbijati
po klopih. Nemir se je nekoliko polegel, ko
je podel predsednik zbornice besedo prvemu
opozicijskemu govorniku, socialistu
Frossardu. Tedaj pa se je desnica revan-
žirala opoziciji in povzročila tak hrup, da
je predsednik zbornice moral

sejo prekiniti

Po zopetni otvoritvi seje je Frossard na-

daljeval svoj govor in ironiziral Tardieuja,
da je ponudil premirje onim, ki jih je ka-
sneje sam strmoglavil. Očital mu je nadalje
da je pomnožil število ministrstev in delil
resore celo svojim večerajšnjim nasprotni-
kom. Med neprestanimi protesti desnice je
zaključil svoj govor z izjavo, da so soci-
alistični odločeni, braniti republiko, in da brez
njih ni mogoče vladati.

Drugi govornik opozicije je bil radikalno
socialistični poslanec Daladier, čigar sku-
pina je vložila interpelacijo o politiki nove
vlade. V svojem govoru je zlasti napadal
ministra Dumesila in Falcoza, ki ju je
označil za izdajalca, ker sta prešla v vladni
tabor ter naslajal, da bo njegova sku-
pina ostala zvesta politiki, ki jo je še do
nedavna vodil Tardieu sam.

Kot govorniki so še prijavljeni Herriot,
Leon Blum, Renaudel in skupina Franklina
Boullona. Slednja bo v posebnih resolucijah
opravičila svoj vstop v vladno večino na-
glašujoč, da smatra Tardieujev kabinet samo
za prehod k veliki koaliciji. Glasovanje
se bo vršilo brzkone šele pozno ponoči, če
ne bo seja zaradi zelo napete atmosfere
odgoda na jutri. V najboljsem primeru
računajo celo v vladnih vrstah, da bo do-
bila Tardieujeva vlada pri glasovanju ko-
maj 20 do 25 glasov večine.

Pariz, 5. marca s. Zbornična frakcija so-
cialističnih radikalov je za glasovanje gle-
de zaupnice vladi, sklenila glasovalno
dolžnost. Vsi dopusti so ukiniti. Nihče se
ne sme vzdržati glasovanja.

Seja francoske vlade

Pariz, 5. marca. s. Ministrski svet je odobril
sestavo francoske delegacije za londonsko konfe-
renco, v kateri so med drugimi ministrski pred-
sednik Tardieu ter ministri Briand, Dumesnil in
Pietri. Ministrski svet je dalje odobril zakonski
načrt, s katerim se otvori kredit za organizacijo
novih ministerstevnih departamentov, ki ga bo vlada
kakor tudi prošnja za izredni kredit 30 milijonov
frankov za žetve poplave v južni Franciji
predložila zbornici.

Odmev pirotskega atentata v Sofiji

Atentat ima namen onemogočiti sporazum z Jugoslavi- jo ter pomeni pričetek pomladanske akcije komitašev

Beograd, 5. marca. M. Iz Sofije po-
ročajo, da smatrajo tamkaj zadnje
krvave dogodke v Pirotu in Sofiji, ki so
bili izvršeni od makedonskih razbojni-
kov skupine Vanče Mihajlova, kot na-
poved nove akcije obračunavanja. Po
starem običaju namreč prično komiti
iz Džumaje vsako pomlad svojo krvo-
vo akcijo. Prvi atentat v Pirotu je imel
namen onemogočiti izvedbo sporazuma
z Bolgarsko, drugi pa predstavljajo ob-
računavanje s pristaši Cankova in Pro-
togerova, ki jih Vanče Mihajlov srdito
preganja.

Ko je bil sklenjen sporazum med
Bolgarsko in Jugoslavijo, se je pri ma-
kedonstvujuših opazila velika nervoz-
nost in že takrat so grozili, da bo ta
sporazum ostal samo na papirju. V So-
fiji javno priznavajo, da je atentat v Pi-
rotu njihovo delo. Zanimivo je, da je
član skupine Cankova v znak skrajne-
nega ogorčenja zahtevala od vlade, naj
končno že obračuna z makedonstvuju-
šimi, ki žive na račun tujih blagin in
z edinim namenom, da ustvarjajo nesog-
lasja z Jugoslavijo.

Beograd, 5. marca. M. Iz Sofije po-
ročajo, da je atentat na direktorja li-

sta »Vardarja« Vasiljeva Pundeve iz-
zval veliko ogorčenje ne samo v Sofiji,
temveč po vsej Bolgarski. Atentat je
ustvaril zelo težko atmosfero, ki prihaja
tudi do izraza v komentarjih današ-
njih tujnih bolgarskih listov. Listi
objavljajo sedaj podrobnosti, kako je
bil atentat izvršen. Policiji se je posre-
čilo prijeti atentatorje, ker so svoj zlo-
čin izvršili pred meščansko šolo v tren-
utku, ko se nahajali na ulici učenci,
ki so alarmirali policijo. Policija je tak-
oj aretirala atentatorje in jih v za-
prtem avtomobilu prepeljala v central-
ne zapore, ker je obstojala bojazen, da
bi jih morda skušali njihovi pristaši in
prijatelji drugod osvoboditi.

Izgon komitskih voditeljev

Sofija, 5. marca. g. Z ozirom na zad-
nje dogodke v Sofiji in na atentat v Pi-
rotu se bo sestavil ministrski komite, ki
se bo bavil z vprašanjem, kako bi se v
bodoče onemogočili taki atentati. Misi
se na to, da bi se, ne kakor dosedaj,
voditelji makedonskih organizacij samo
internirali, temveč da bi jih izgnali iz
države. V vladnih krogih se izjavlja, da
zaradi zadnjega atentata ne bo prišlo do
konflikta med obema državama.

Krvavi obračuni med makedonstvujušimi se nadaljujejo

Umorjeni Pundev je bil vodja protogerovec — Morilci so bili areti- rani in priznavajo zločin, taje pa, kdo je umor naročil

Sofija, 5. marca. AA. Listi priobčilejo ob-
širna poročila o umoru Vasiljeva Pundeve
in njegovega čuvarja. Polnslužbeni list
»Slobodna reč« javlja, da je bil pokojni
Pundev v njen sotrujek in da se je odklo-
val z veliko iskrenostjo in poštenostjo. Po
zadnjih ugotovitvah je bil Pundev umorjen
takole:

Pokojni Pundev je odšel z bratom Na-
umtom Tomalevskim v stajščičrno »Car
Osvoboditeljev. Od tod je krenil s sedem-
Hrstom Milčevom proti svoji hiši v ulici
Šipka, ki se nahaja v bližini poslopja ru-
manskega poslanštva. Ko sta prišla na
kraj, kjer je bil pred kratkim izvršen ne-
uspeh atentat na Jordana Khatrova, so ju
dohetili trije neznanci, ki so najprvo ustre-
žili spremljevalca Pundeve, Stojana Dimi-

trova Stojančeva. Zatem so atentatorji stre-
lali na Pundeve. Pogodeni Pundev je padel
na tla in skušal vstati. Medtem pa sta dva
atentatorja že pristopila k njemu na
dva koraka in oddala iz neposredne bližine
več strel v glavo. Atentatorji so pobe-
gnili proti sv. Štefan Štefan. Zločince je opa-
zil neki trgovski pomočnik, ki je takoj po-
zval orožnika naj jih prične. Orožnik je s
pomočjo navzočih civilistov dohitel beže-
če napadalce ter jih aretiral. Dva izmed
njih sta že priznala svoje dejanje in ga
opravičevala s političnimi in nacionalnimi
razlogi. Pač pa sta atentatorja zanikala ra-
dajne udeležence in tudi nista hotela ob-
lastvom izdati onih, ki so zločin naročili.
Atentatorja, ki sta priznala svoje dejanje,
se imenujeta Angelo Stamenkov in Dimi-

trije Ivan Majdarov. Oba sta prispela iz
Čustendila. Kasneje je bil prijet tudi tretji
atentator Strajilov Topukov, sotrudnik
»Makedonije«. Ta pa je odločno tajil, da bi
bil sodeloval pri atentatu. Pokojni Pundev
je po končanih balkanskih vojnah posejal
vojno akademijo in jo z uspehom končal.

Sokolska vzgoja učencev kmetijskih šol

Beograd, 5. marca. AA. V svrhu fizične
in moralne vzgoje učencev nižjih in sred-
njih kmetijskih šol je izdal prosvetni mi-
nister šolskim upravam teh zavodov navo-
dila, kako naj učencem omogočijo poseba-
ne sokol. telovadbe v zmislu zakona o So-
kolu kraljevine Jugoslavije. Tam, kjer ni
sokolskih društev, naj jih uprave kmetij-
skih šol osnujejo sporazumno z ostalimi
šolami dotičnega kraja.

Otvoritev jugoslovske razstave v Kodanju

Beograd, 5. marca. AA. Jutri 6. t. m. bo
otvorjena v Kodanju razstava domače in-
dustrije in turistične kraljevine Jugoslavije.
Razstavo priredi naše ministristvo za trgo-
vno in industrijo. Razstavo bo otvorila
danska kraljica. K otvoritvi je odpotoval
jugoslovski poslanik v Berlinu Balugdič
v spremstvu načelnika oddelka za zunanjo
trgovino v ministristvu za trgovino in in-
dustrijo dr. Steinmetza. Poslanik Balugdič
nosi s seboj visoka odlikovanja Nj. Vel.
kralja za ugledne osebnosti, ki so si stekle
zasluge za to razstavo. Razstavo aranži-
rajo članice jugoslovskih ženskih udru-
ženj pod vodstvom ravnateljice »Putnikae
Dragomanovića. Razstava bo trajala 14 dni
nakar bodo razstavljeni predmeti razpro-
dani. S tem bo razstava dosegla poleg pro-
pagandističnega tudi poslovni uspeh.

Odklikovanje

Beograd, 5. marca. AA. Nj. Vel. kralj je odli-
koval z redom sv. Save I. stopnje dr. Oskarja
Haralda Elingerja, šefa in profesorja danske visoke
šole za poljedelstvo v pokojju; z redom sv.
Save II. stopnje dr. Dago Elingerja, šefa oddelka
Pasteurjevega zavoda v Parizu; z redom sv. Sa-
ve III. stopnje Viljama Salomona, ravnatelja
umetniško-industrijskega muzeja v Kodanju; z
redom belega orla V. stopnje Edgornja Henra z
Ternerja, nadalje jugoslovskega častnega konzula
v Kodanju in Nilsa Sigardaa, ravnatelja
poljedelško-pomlarskega urada v Kodanju; z redom
sv. Save IV. stopnje Heleno Tegerterjevo, sopro-
go jugoslovskega častnega konzula in Fausboela
Valero, ravnatelja; z redom sv. Save V. stop-
nje Elnjo Nizdalovo, nadzornico narodnega dram-
skega zavoda v Kodanju in Frana Pakacija, no-
vinarja in publicista v Kodanju.

Masarykove svečanosti na Češkoslovaškem

Poklonitvene deputacije predstavnikov univerz, veroizpovedi in legijonarjev

Praga, 5. marca. Med današnjimi gratulantmi na Gradu so bili v prvi vrsti zastopniki vseh čeških in nemških visokih šol na Češkoslovaškem. Poleg njih je predsednik Masaryk sprejel tudi zastopnike vseh v državi priznanih veroizpovedi. Zastopnike katoliške cerkve sta vodila nadškof dr. Kordač iz Prage in dr. Prečan iz Olomuca.

Najvažnejši dogodek današnjega dne je bila velika poklonitvena deputacija češkoslovaških legijonarjev, ki se jih je zbralo v Pragi nad 7000 iz vseh pokrajin republike. Približno 4000 od njih je bilo v zgodovinskih uniformah, v katerih so se borili na fronti, ostali pa so bili v civilu. Danes je bilo prvič od obstoja republike, da so se zopet zbrali k skupni manifestaciji legijonarjev in glede na svoje politične stranke in na svoje organizacije. V sprejemu so nosili 20 zastav, pod katerimi so se legijonarji borili na raznih zavajenjskih frontah. Ko je prispel sprevod na Grad, je odšlo 15 legijonarjev s šefom generalnega štaba generalom Sirovym na čelu k predsedniku ter mu sporočilo čestitke legijonarjev k njegovemu rojstnemu dnevu. Zvečer je predsednik Masaryk v spremstvu zunanje ministra dr. Beneša prisostvoval slavnostni predstavi v nemškem gledališču.

Praga, 5. marca, g. Pri sprejemu profesorjev nemških visokih šol pri predsedniku Masaryku je imel rektor nemške univerze v Pragi dr. Nägl nagovor, v katerem je dejal med drugim: »Celokupni stan visokošolskih profesorjev v Pragi, v kolikor so državljani češkoslovaške republike in tudi ostali, imajo prav poseben vzrok udeležiti se vsakega vašega slavlja. Mi visokošolski profesorji smo ponosni na to, da je najvišje mesto v državi zasedeno po osebi, ki stoji nam zaradi svojega delovanja duševno zelo blizu.

Nemške visoke šole vedo, da imajo v Vas, gospod predsednik, vedno odkritosrčno in pravičnega zaščitnika svojih interesov.

Na čestitke češkoslovaških legijonarjev je predsednik Masaryk odgovoril naslednje: »Ko smo bili znanj, smo si vedno predstavljali, da bodo legijonarji glavna podlaga za svobodo, za ono svobodo, ki smo jo občutili znanj na bojišču. To željo smo tudi izpolnili. Izročite te ideale, ki smo jih imeli na bojišču, svojim otrokom!«

Sprejem predstavnikov znanosti

Praga, 5. marca. d. Včeraj se je poklonila predsedniku Masaryku deputacija češke Akademije znanosti in umetnosti, ki sta jo zastopala predsednik prof. dr. Josip Zubaty in generalni tajnik dr. J. Novak. Deputacija je izročila predsedniku krasno izdelano pozdravno adresno, ki jo je naslikal umetnik Svabinsky. Inicijalke na adresi predstavljajo alegorije znanosti, umetnosti in zgodovine. Adresa ima sledečo vsebino: »Dočim gleda v Vas, gospod predsednik, ves češkoslovaški narod svojega osvoboditelja iz političnega hlapečstva in Vas kot takega obuzuje, pa vidi v Vaši osebi češkoslovaška znanost vedno neustrašenega borca za znanstveno resnico.«

Predsedniku se je poklonila tudi deputacija Nemške družbe za znanost in umetnost, ki jo je vodil predsednik prof. dr. Otto

Grosser. Ob 11.30 pa je čestitala delegacija češkoslovaške Narodne banke, v kateri so bili guverner dr. Pospišil, podguverner prof. dr. Brlik in nadravatelj Avgust Novak. Z delegati je predsednik delj časa razpravljal o finančnem položaju češkoslovaške države in o vprašanju državnega dolga pri Narodni banki.

Dnevno povelje čl. vojski

Praga, 5. marca. d. Semkaj je dospela rumunska delegacija, ki ji načeljuje general Mironescu da se udeležijo svečanosti ob priliki 80-letnice predsednika Masaryka.

Ministrstvo za narodno obrambo je izdalo posebno dnevno povelje češkoslovaški vojski, v katerem izraža veselje češke vojske, da more obhajati 80-letnico svetega vrhovnega poveljnika. Skupno z vsi državno bo tudi armada proslavila kar najsvečnejši veliki praznik, ker se zaveda, da je bil predsednik Masaryk njen ustanovitelj, ki jo ni samo organiziral, temveč jo prejel tudi z duhom vojske demokratične države ter ji posvečal ves čas njenega obstoja svojo veliko pozornost. Potek življenja predsednika Masaryka je vojski najlepši vzorec, kako je treba doprinašati, v najtežjih časih žrtve za domovino ter biti resničen junak.

Predsednik Masaryk je velik propovednik miru, vendar pa pričakuje od naroda, da je vedno pripravljen braniti svojo zemljo in je dejal baš pred nedavnim, da ne pomenja obramba nobene slabosti, temveč vliva baš nasprotno, moralno moč.

Proslava v Brnu

Brno, 5. marca. d. V slavnostno okrašenih sokolski dvorani se je vršila proslava 80letnice predsednika republike, ki jo je priredil akademski senat Masarykove univerze. Slavnosti so se udeležili vsi predstavniki državnih in samoupravnih oblasti, profesorski zbor in dijaštvo vseh visokih šol v Brnu. Rektor Masarykove univerze prof. dr. Kostinski je otvoril praznik z daljšim govorom o pomenu dela Masaryka za napredek češkoslovaške znanosti. Slavnost je bila zaključena z državnim himnom, katero je odpelo akademsko pevsko društvo.

Prispevek olomuškega nadškofa za Masarykov fond

Olomuc, 5. marca. d. Olomuški nadškof dr. Leopold Prečan je daroval v proslavo 80-letnice predsednika Masaryka 500.000 Kč za Masarykov fond.

Otvoritev drugega tira med Breclavom in Podivinom

Brno, 5. marca. d. V okviru Masarykovih proslav, ki jih priredi ministrstvo za železnice, se je vršila danes slovesna otvoritev drugega tira na progi Breclav—Podivin ob navzočnosti ministra Mlčocha in številnih predstavnikov civilnih in vojaških oblasti.

Jugoslovenska delegacija

Praga, 5. marca. AA. Davi so prispeeli v Prago člani jugoslovenskega odposlanstva in to minister pravde dr. Srškič, kraljev adjutant general Vojšlav Savič in šef centralnega presbitorja Milan Marjanovič. To odposlanstvo bo zastopalo našo državo pri svečani proslavi 80-letnice predsednika češkoslovaške republike Tomaža Masaryka. Na postaji so jih pričakovali ministri za zunanje zadeve dr. Beneš, kancelar predsednika Samal, jugoslovenski poslanik v Pragi dr. Andjelčević, šef generalštaba, general Sirovy, šef protokola ministrstva za zunanje zadeve N. Štrimpfl, šef presbitorja Hajek ter mnogoštevilni, člani jugoslovenske kolonije. Članom jugoslovenskega odposlanstva so bili izročeni krasni cvetki.

Praga, 5. marca. g. Na svečanosti ob priliki rojstnega dne predsednika Masaryka je prispeel v Prago tudi hrvanski zunanji minister Zaunus, ki bo izročil predsedniku najvišji litvanski red.

Velika poneverba v zagrebški carinarnici

Blagajnik glavne carinarnice v Zagrebu je poneveril skoro 5 milijonov dinarjev — Blagajnika in nekega zagrebškega trgovca so zaprli, denarja pa še niso našli

Zagreb, 5. marca. n. V Zagrebu je bil aretiran blagajnik glavne carinarnice Vlado Vranič in sicer že 28. februarja, vendar se o stvari v interesu preiskave prej ni poročalo. Vranič je bil že od l. 1922. do 1923. blagajnik, nato manipulativni uradnik pri glavni carinarnici, od l. 1925. do aretacije pa zopet glavni blagajnik carinarnice v Zagrebu. Večkrat je postal sumljiv, da manipulira nepošteno z državnim denarjem, toda vse preiskave mu niso moge priti do živega, ker je vsakokrat znal spretno nadoknaditi obstoječi primanjkljaj z novim dotokom denarja. Preiskava je ugotovila, da je poneveril Vranič vsega skupaj 4 milijone 880.000 Din. Ko se je pretekli mesec nabralo končno le preveč suma proti Vraniču, je določilo ministrstvo financ komisijo, ki je 27. februarja nepričakovano vstopila v Vraničevo pisarno. Vranič je spočetka skušal pobegniti, pa ga je policija vlovila ter aretirala. Vranič je po aretaciji izjavil, da bi ga policija ne bila dobila živega, če bi bil prej vedel, da mu grozi aretacija. Vranič je pri zaslišanju najprej izjavil, da je posodil nad 2 milijona dinarjev zagrebškemu trgovcu Stevanu Maričiču, od katerega je za to glavnico dobival 10.000 Din obresti na mesec. Aretirali so nato tudi Maričiča, ki pa je to posojilo tajil in trdil, da je prejel samo 950.000 Din državnega denarja, ki pa ga je vsega pošteno vrnil. Vranič pravi, da je potreboval ves denar in so doslej res našli pri Vraniču in Maričiču samo 200.000 Din gotovine. Preiskava se vodi sedaj predvsem v tej smeri, da se ugotovi, ali je morda kakšna vsota poneverjenega denarja kje skrita.

Italijanski karabinier ustrelil italijanskega finančnega stražnika

Na reškem ozemlju je ustrelil na pustni terek italijanskega finančnega stražnika — Morilec pobegnil na naše ozemlje

Sušak, 5. marca. Š. Včeraj na pustni terek je bilo prirjenih kakor drugod v primorju, tako tudi na reškem ozemlju mnogo zabav. Tak veselic so imeli tudi na Plasah pri Sv. Nikolaj na reškem ozemlju. Na tej zabavi je našel smrt italijanski fin. stražnik marescial Luigi Vielmij. Na veselici je bil med drugimi tudi karabinier Chieracci, ki se je nekaj spril z Vielmijem. Takoj po svojem prihodu na veselico je namreč Vielmij pozval karabinierja, naj se nemudoma odstrani. Karabinier ni hotel oditi in je zaradi tega pozval Vielmij patrolo drugih karabinierjev ter jim ukazal odvesti Chieraccia v zapor. Chieracci se je sili pokoril in odšel s patrolo, toda že čez četr ure se je vrnil na veselico. Vielmiju je bilo takoj jasno, da prihaja Chieracci v namenu, da obravnava z njim in da je najbrže patroli pobegnil. Chieracci je res stopil takoj k Vielmiju, potegnil revolver ter ustrelil v glavo nasprotnika, ki se je zgrudil mrtev. V vsesplošni paniki je Chieracci pobegnil in prišel preko meje na naše ozemlje, kjer se je predal naši ožniški patroli, ki ga je odvedla v Kastav. Pri prvem zaslišanju je aretiranec izjavil, da je prišlo do spora med njim in Vielmijem iz političnih razlogov. Vielmij da je bil namreč navdušen fašist, Chieracci pa znan protifašist. Čim bo zaključeno zasliševanje Chieraccija, ga bodo izročili komandi mesta na Sušaku.

Posebno glasilo proti turški nevarnosti

Bivša Orlovska zveza je izdajala v Ljubljani za svoje člane glasilo »Mladost«, za naraščaj pa »Orliča«. Kakor smo že poročali, se je »Orlič« prekrstil v »Vrabičac«, namesto »Mladosti« pa bo začel izhajati »Kres«, kakor napoveduje zadnji »Domoljub«, da bo ime novemu »fantovskemu« mesečniku. Zanimivo je, kako utemeljuje »Domoljub« potrebo tega »novega« lista, ko je prenehalo izhajati glasilo razpuščene Orlovske zveze. Tako namreč piše: »Kres so prizigali naši očeti ob turških vpadih, ko je njihovi veri in domu, njihovim ženam in otrokom pretla nevarnost. Po vrhovih naših gora so ga prizigali, da ga je bilo videti po vsej domovini, Fantje! Ali ne vidite nevarnosti, ki huše kot turška pretj našemu domu in svetim tradicijam naših očetov, od vsepovsod valovi preko nas: iz slabih knjig in brezverskega časopisa, iz vina in nore noše, iz pozubnega kljca po vživanju in bele kuge. Fantje, v bran za naše domove in vero naših pradedov. Kres zažigajo, da se ob njegovem žaru ogrejejo za delo na izklesanju naših značev, kakor se pogostoma nazivajo razni v Jugoslovanski tiskarni izhajajoči listi, še poseben nov list, ob katerem se bo pogrela katoliška zavest in slovenski ponos.

Bilo bi hvalevredno, da bi »Domoljub« povedal še to, kako nevarnost in od kod grozi našim domovom in kdo ogroža vero, ki je potemtakem zopet v taki nevarnosti, da je potreben za njeno obrambo poleg vseh drugih glasil »Katoške akcije«, kakor se pogostoma nazivajo razni v Jugoslovanski tiskarni izhajajoči listi, še poseben nov list, ob katerem se bo pogrela katoliška zavest in slovenski ponos.

Pepelnična pridiga

Kurent je odsviral. In res je, nikdo mu ne more oporekati, da v Ljubljani letos ne bi sviral izredno prešerno. Visoko število (68) prireditelj, ki so bile vse dobro obiskane, svedoči, da so se Ljubljanci napresali do sitega, marsikdo pa gotovo tudi do lačnega, saj se je prvi marec naravnost izjavilo poklonil pustni nedelji in torku. Ne bomo sestavljali statistike in naštevali vseh prireditelj, tudi moralno pridigo naj čuti vsak sam, ki si jo je zaslužil. Čisto gotovo pa je, da krokodilove solze, ki se jih potočijo šele na pepelnico sredo ne bodo ganile nikogar in še manj koga poboljšale.

Predvsem ni res, da bi bila letos kaj posebno veseljačla vsa Slovenija. V večjih podeželskih krajih so bile prirejene običajne predpustne prireditve društev, ki v mnogih primerih niti niso bogvejak »uspele«, marsikdo pa je predpustni čas potekel popolnoma tiho in skromno. »Jutro« je te glasove z dežele prav rado zabeležilo, kakor je istočasno tudi »Slovenec« rade volje ustregel društvom na katoliški podlagi, da so se pohvalila s svojim »fašenkovanjem« in »družabni večerje«. Bilanca predpusta na deželi torej daleko ni tako bridka, kakor jo hoče razbobotati »Slovenec«. V Ljubljani sami pa: Kje so se vršile največje prireditve? V Unionu. In kje se je publika najbolj življala v razbrzdanih? Pri tečnih rokoborbah v Unionu. Bil je že pravi čas sredi predpusta, da bi se bil »Slovenec« zglasil s svojim pepelnim razmišljanjem. Toda takrat ni kazalo. Zdaj pa odkrito želimo, da bi si za bodoče čase vzeli k srcu »Slovenčev« pepelnico vsaj njegov ožji krog in nje gova mladina. — Eden, ki hinavec ne mara.

Opozorilo kmetovalcem

Beograd, 5. marca. AA. Ker je v letih 1927 in 1928 žetvini pridelke znatno padel zaradi kratke velike suše in ker iz črda, da bo tudi letos kritična suša zaradi nezadostnega vodnega stanja, je minister poljedelstva poslal bankim upravam navodila, kako organizirati borbo proti suši in kako opozoriti poljedelce na čim boljše obdelovanje zemlje. To je potrebno zato, da se posledice morebitne suše preprečijo ali pa vsaj kolikor mogoče zmanjšajo. Minister poljedelstva je opozoril banke uprave zlasti na to, naj s pomočjo svojih organov pouče poljedelce o potrebi čim prejšnjega oranja, ki ga sedaj omogoča leno vreme.

Kontrola pri imenovanju kmetijskih strokovnjakov pri bankih upravah

Beograd, 5. marca. AA. Minister za poljedelstvo je priporočil vsem bankim upravam naj pri postavljanju poljedelskih uradnikov vpoštevajo zakon o pospeševanju poljedelstva, ki predvideva za take uradnike posebno strokovno kvalifikacijo in potrebno prakso. Da bi mogel kontrolirati imenovanje poljedelskih uradnikov pri bankih upravah, je minister poljedelstva zahteval, naj mu banke uprave najkasneje do 30. marca predložijo spisek vseh uradnikov kmetijske stroke s, točno navedbo njihove kvalifikacije in dosedanje prakse.

Velik požar v Šibeniku

Šibenik, 5. marca. n. V skladišču mesne trgovine Štipe Šare je izbruhnil danes popoldne zaradi kratkega stika požar, ki se je razširil v kratkem času na vse poslopje. Zaradi silne burje je obstojala nevarnost, da se vnamejo tudi sosedna poslopja, zlasti bližnja tovarna testenin. Mornarjem in ognjegaščem se je po daljšem prizadevanju posrečilo preprečiti razširjenje ognja. Kljub temu je povzročil požar škodo za 1.200.000 dinarjev.

Uboj slovenskega rudarja

Koprivnica, 5. marca. n. Rudar Friderik Selč, rodom iz Celja, je bil v nekem prepiru napaden od svojega tovariša, ki ga je zabolal z nožem. Selčica so prepeleli v bolnico, kjer je podlegel poškodb.

Končna obsodba Babe Anujke

Novi Sad, 5. marca. n. Tukajšnje kasacijsko sodišče je izreklo končno veljavno sodbo nad znano zastrupelivko Bako Anujko, ki je bila, kakor znano, v svojem 93. letu starosti obsodena pri prvostopenem sodišču na 15 let. Kasacija je potrdila to obsodbo.

Obsojena detomorilka

Tuzla, 5. marca. Š. Gjoka Mitrovič je iz Zablja je živel več let v ljubzenskem razmerju z Joka Zaričevom. Joka je lani porodila žensko dete, ki ga je kmalu po porodu vrgla v vodnjak. Ze je bila podobna, da bo zločin ostal prikrit, toda orožniki so vendar vsi stvar izsledili in aretirali najprej Mitroviča, ki je trdil pri zaslišanju, da je imela Joka posla tudi z drugimi fanti. Ko so tudi Joka prijeli, je nenadoma izjavila, da je bil Gjoka Mitrovič pri porodu navzoč in da je on umoril dete. Danes se je vršila v Tuzli razprava proti obema osumljencema. Joka je v svojih izpovedbah prihajala iz enega protislovja v drugo in se je sodišče prepiralo, da je kriva detomora sama, zaradi česar je bila obsojena na dva meseca zapore. Gjoka Mitrovič je bil oproščen.

Minister dr. Frančević v Zagrebu

Zagreb, 5. marca. n. Danes sta prispeela iz Beograda v Zagreb ministri za kmetištvo dr. Frančević in ministri za finance dr. Svržuga. Minister dr. Frančević je sprejel v banki upravi deputacije, kakor si je ogledal fakultetno posestvo Makšimir. Prihod ministra dr. Frančevića ima izrazito inspekcijski značaj. Jutri popoldne bo konferiral v banki upravi s strokovnjaki o pospeševanju našega kmetištva. Minister dr. Frančević potoje nato v Križevce in Banjoluško, od tamkaj pa v Split, kjer bo imel podobno konferenco kakor v Zagrebu, nakar obišče še Dubrovnik in Cetinje ter se povrne zopet v Beograd.

Profesor Spinčić ozdravel

Kastav, 5. marca. Š. Znaní istreski narodni borec, 80-letni profesor Vekoslav Spinčić, je po daljšem težkem bolehanju te dni ozdravel in more zopet delati.

Posojila PAB

Beograd, 5. marca. AA. Na svoji večerašnji seji je Privredna agrarna banka dovolila 321 hipotekarnih posojil, v skupnem znesku 7.555.000 dinarjev in 41 zadržanih posojil za 138 zadrugetarjev v znesku 4.261.250 Din, skupaj v znesku 11.816.250 dinarjev.

Avtobusna zveza Sušak—Kastav

Kastav, 5. marca. Š. Avtobusno podjetje »Tapped« je izvršilo te dni poizkusno vožnjo z avtobusi na cesti Sušak—Kastav. Ker se je prva vožnja dobro obnesla, bo družba v najkrajšem času otvorila redno avtobusni promet med Kastavom in Sušakom. S tem bo v mnogem ustreženo našemu kastavskemu prebivalstvu, ki je moralo zaradi ugodnejših komunikacij doslej hoditi preko Reke na Sušak. Društvo »Tapped« bo prevažalo razen potnikov tudi pošto. Zveze bodo urejene tako, da bo prihajala pošta čimprej in da bodo dostavljene novine v bodoče v Kastvu redno vsak dan.

Pijancem prede slaba

Zagreb, 5. marca. n. Pred tukajšnjim kazenskim senatom okrožnega sodišča je bila danes izrečena prva prepoved posejanja krčm. Mizar Branko Mandić iz Karlovca je v pijanosti naznanil iz zgodovine ter je bil ob priliki razgrajanja nedavno aretirani in se je v zaporu grdo žvil strazlo. Danes je bil na sodišču obsodjen na dva meseca zapore, poleg tega pa mu je zabranjeno šest mesecev posecati krčme in se v tem času ne sme pokazati v vinjenem stanju.

Poziv vinogradnikom

Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru objavlja: Na našo predstavo zaradi poostrenih določb o trošarini na vino za domačo porabo vinogradnikov, ki ne bivajo v občini, kjer leži njihov vinograd, smo dobili 1. t. m. od finančne uprave kratko obvestilo, da so znane omejitve že odpravljene in nadomeščene z novimi znanimi olajšavami, kar bo tudi v »Naših goricah« razglašeno (glej tozadevno poročilo v večerašnjem »Jutru«. Op. ur.). Teža se veselimo, ker vidimo, da se naše upravičene zahteve na merodajnih mestih upoštevajo.

Kakor je bilo že razglašeno, se bo prihodnje nedeljo 9. t. m. vršil v Beogradu prvi veliki vinarski kongres kraljevine Jugoslavije. Legitimacije za polovino vožnjo po železnici v Beograd in nazaj se dobe rade pri goep. Lovru Petrovarju v Ivanjku, tudi pri nas (Gregorčević 6/1.), in sicer proti plačilu 5 Din za komad. Veljavne so za vse polniške in brze vlake (izvzemši orientekspres). Na odhodni postaji je treba kupiti cel vzni listek do Beograda z mokrim žigom postaje in je ta vzni listek potem veljaven z legitimacijo tudi za povratek (te olajšave veljajo od 6. do 12. t. m.). Pri prihodu v Beograd je treba torej vzni listek spraviti za povratno vožnjo.

V nedeljo 16. t. m. se bo vršila ob 10. dopoldne v hotelu »Orel« (Zemljič) v Mariboru ustanovna skupščina vinarskega združenja v Mariboru. Vabila na udeležbo smo poslali vsem članom VD v mariborskem okraju, ki so dotlej poravnali članarino za tekoče leto, izvzemši člame v poštnih rajonih Hoče in Slivnica pri Mariboru, ki že imajo svoje podružnice v Hočah. Na ustanovni občni zbor pa so vabljeni tudi kmetovalci - vinogradniki in vinarski strokovnjaki iz navedenega okoliša.

Opozarjamo na »Naše Gorice«, glasilo VD, ki prinašajo elej ko prej važne razprave o vseh vinarsko - gospodarskih vprašanjih; baš sedaj imajo tako rekoč na dnevnem redu posebej tudi vinski zakon s pravilnikom, samorodnice, trsni sortiment, obuvitev vinogradov, vinarsko zadržništvo itd., kar bi moralo mnogo bolj zanimati vse kmetijske vinske producente, pa tudi vinski konsumente, narodne gospodarje, skratka vse tiste, ki so jim važna vprašanja našega vinskega gospodarstva resnično pr. srcu. Zato pa, virogradniki vsi v našo organizacijo in na pršteno skupno delo za ohranitev in napredek našega vinarstva.

Za pokrivanje streh, izolacijo mostov, vlažnih zidov itd. je nenadkriljivi, v desetletja trajni in v Evropi že priznan ameriškanski material

Zahtevajte prospekte! Liquid in Refined Tar Važno za stavnike!

Samoprodaja: Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26.

Proda se v Ljubljani v sredini mesca hiša

z dobro vpejano gostilno, 14 avto-garažami (so vse zasedene), mehanično delavnico, 3 stanovanja, veliko dvorišče, vse v najboljšem stanju. Celo posestvo je bilo pred letom na novo renovirano. Gostilna, delavnica in eno stanovanje se zamore izprazniti s 1. majem 1930. Oddalo bi se tudi celo posestvo v najem. Naslov prodajalca se izve pri oglasnem oddelku »Jutra«.

Zaroka princese Ileana definitivno razdrta

Bukarešta, 5. marca. g. Pooblaščení poslanik v rumunskem zunanjem ministrstvu Grigorica, ki ga je rumunska vlada v svrhu ugotovitve raznih podatkov v zadevi zaroke grofa Hochberga s princeso Ileano poslala v Nemčijo, se je danes vrnil semkaj. Grof Hochberg je prvotno nameraval odkloniti namero, da bi se zaroka popolnoma neopaženo razšla, vendar pa je to misel sedaj opustil, ker je tudi princesa Ileana pristala za razid zaroke. Regentski svet, ki bi moral po določbah rumunske dinastije v skrajnem primeru intervenirati v imenu mladoletnega kralja, je sedaj odvezan te dolžnosti, ker se bo sporazumno z dvornim ministrom dosegla mirna rešitev te zadeve. Sedaj se pričakuje oficijelno poročilo o razdrtju zaroke.

Gandhijev ultimatum

Bombay, 5. marca. s. Ultimati, ki ga je Gandhi poslal podkralju Irwingu predno je začel propagando, da se odloči izvrševanje državljanških dolžnosti, vsebuje nove obtožbe proti angleškemu gospodarstvu. Vendar pa izraža Gandhi tudi željo, da bi se sestal s podkraljem v svrhu osebnih razgovorov, na katerih bi se razmotrivalo vprašanje, da li ne bi bilo vendar mogoče najti kompromisno rešitev.

Žena voditeljica teroristične tolpe

Bukarešte, 5. marca. s. Zdi se, da so oblasti v zvezi z zadnjimi železniškimi atentati zlasti z zadnjo eksplozijo na progi Jassy-Bukarešta prišle na sled teroristični tolpi, ki je izvrševala atentate. Voditeljica te tolpe ali vsaj ena najvažnejših članic je žena, ki je bila danes aretirana.

Preiskava o umoru J. Vernerja

Pariz, 5. marca. AA. Policija nadaljuje preiskavo o umoru Josipa Vernerja iz Sarajeva. Z zaslišanjem v jugoslovenskih krogih je ugotovljeno, da je bil umorjeni Verner čevljar in da je delal pod imenom Chemox.

Nemški parnik nasedel na sipini

London, 5. marca. AA. Nemški parnik »Erik Larsen« je nasedel zaradi velike megle v bližini Hastingsa. Posadki zacetkrat ne preti nobena nevarnost. Obstaja upanje, da bodo mogli ladjo osvoboditi.

Sprememba statuta Lige narodov

Zeneva, 5. marca. AA. Komisija za prilagoditev statuta Lige narodov pariškemu mirovnemu paktu je končala svoja dela in v splošnem zadovoljivo sprejela francoske zahteve.

Rokoborbe v Unionu

Tudi večerašnje rokoborbe so zopet na polni unionski dvorano. Zanimanje za te prireditve je vedno večje.

Včeraj sta se najprej borila ljubljanski amater Sotler in Mazur Budrus. Kakor je bilo pričakovano, je zmagal Budrus, ki je v 4. minuti nadvladal Ljubljancana z utisnjem mosta. Sotler se je dokaj živlavo branil.

Tudi druga borba med Mrno in Doberlom je trajala le kratak čas. Mrna je položil svojega nasprotnika z mlinom na hrbet.

Zelo zanimiva in fair borba se je vršila med Nemcem Wehranom in Italijanom Equatorejem. V prvem delu borbe je bil Wehran dokaj v premoči, vendar mu ni uspelo odločiti boj v svojo korist. V drugem delu pa je bil Italijan zelo ofenziven ter je Wehrana večkrat prisilil v parter. Pet minut pred koncem je Equatoreju uspelo, dobiti Nemca v svoj nevarni dvojni nelson, v katerem ga je imel do eno minuto pred koncem, ko se je Wehranu posrečilo osvoboditi se opasnega »Schraubstocka« Italijana. Borba je ostala neodločena. Ob tej priliki bi apelirali na občinstvo, naj zasleduje borbe le z sportnega stališča in naj opusti vsako žalitev pravilno borečega se konkurenta, najsibo te ali one narodnosti.

Najzanimivejša točka je seveda tudi večraj ostala za zaključek. Bila je to izredno fair in napeta borba med našim prvakom Kopom in Afričanom Johnsonom. Oba borca sta pokazala izredno lepe momente. Čimbolj se je borba bližala h koncu, tembolj je bil Kop v premoči. V 50. min. je Johnson riskiral silno nevaren bočni prijem, ki ga je Kop s krasnim premetom pariral ter položil črnca na pleča.

Publika je obema borecema priredila viharne ovacije. Stanje je sedaj naslednje: Wehran 4 (2), Kop, Equatore 4 (1), Mrna 3 (2), Johnson 2 (1), Budrus 1 (1), Doberl, Sotler 0 (1).

Peki pozor! Parna pekarna

v mestu Zagrebu, nova in dobrovidna, z 10 letnim najemnim dogovorom, radi selitve na prodaj. Peče se 700 kg kruha in 1500 peciva, prodaja pretežno v lokalno. Potrebna gotovina Din 100.000.—.

Ponudbe na naslov »Paropeč« Zagreb, Ilica 69. 4506

CONCO-PLASTIC

Zahtevajte prospekte! Liquid in Refined Tar Važno za stavnike! Samoprodaja: Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26.

Proda se v Ljubljani v sredini mesca hiša

z dobro vpejano gostilno, 14 avto-garažami (so vse zasedene), mehanično delavnico, 3 stanovanja, veliko dvorišče, vse v najboljšem stanju. Celo posestvo je bilo pred letom na novo renovirano. Gostilna, delavnica in eno stanovanje se zamore izprazniti s 1. majem 1930. Oddalo bi se tudi celo posestvo v najem. Naslov prodajalca se izve pri oglasnem oddelku »Jutra«.

Naši kraji in ljudje

Prof. dr. Vahan Totomianz v Ljubljani

Znani ruski zadržanec in znanstvenik prof. dr. Totomianz bo priredil v petek in soboto dve predavanja v Ljubljani pod okriljem vseh treh ljubljanskih združenj zvez.

Predavatelj se je rodil l. 1875 v Astrahanu, kjer je bil njegov oče, rodom Armejec, učitelj. Po končani gimnaziji v Tiflisu je nadaljeval svoje študije v Ljubljani, Nemčiji in Belgiji. Najznamenitejši švicarski zadržanec in sociolog so bili njegovi učitelji. Po dovršenih študijah se je l. 1899 vrnil v Rusijo, kjer je v raznih listih propagiral delovanje na združnem polju. Zaradi svojega publicističnega delovanja pa je bil izgnan za dve leti, a ko se je vrnil, je postal profesor zadržništva ne samo v Parizu, temveč tudi v Petrogradu. Malo pred vojno je še predaval na univerzi v Moskvi. L. 1917 ga je zadela težka nesreča, da je domala izgubil vid, bil je upokolen ter je odšel zaradi zdravljenja v Italijo. Pozneje se je vrnil v Georgijo, a tam po boljševiškem preobratu ni imel obstanke. Sedaj potuje skoro slep s svojo hčerko, ki je njegova najboljša sodelavka, po širnem svetu ter predava na raznih univerzah in v okoliščini raznih kulturnih in znanstvenih ustanov. Lani je obiskal Rumunijo, Bolgarijo in del naše države.

Dr. Totomianz je eden najplodovitejših združniških pisateljev ter piše v ruskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku. Najimani na 15 drugih jezikov pa so prevedli njegova dela. On je pravi bard mednarodnega združništva. Njegovo predavanje bo v petek ob 20. za združne funkcije v posvetovalnici Delavske zbornice o »Novostih v združnem delovanju«, drugo predavanje za javnost pa v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti v soboto, ki bo obravnavalo »Bodočnost Evrope v gospodarskem in združnem oziru«. Vabljeni so vsi.

Iz delovanja škofjeloškega Kola jugoslovenskih sester

Škofja Loka, 3. marca. Ni dvoma, da je podružnica Kola JS v Škofji Loki poleg krajevnega odbora Rdečega križa najmočnejše karitativno društvo našega okoliša, ki zasluži vso pozornost in podporo. Škofjeloške kolašice so se zbrale nedavno v mestni posvetovalnici k šestemu občnemu zboru, da pregledajo bilanco svojega dela v l. 1929, ki je bilo plodonosno in zelo uspešno. Namesto nujno zadržane predsednice s. Anje dr. Hubadove je otvorila zbor podpredsednica s. Alojzija Sinkova s prisrčnim pozdravom na zbrane sestre, ki dajejo odboru moralno in dejansko oporo. Tajnica s. Tarina Juvančeva je v daljšem poročilu očitala revščino, trpljenje in bol našega ubogega ljudstva. Kolo žal nima sredstev, da bi ublažilo vso bedo naše dece in mater. Kakor kapljica blažila v morju pomnjenja je trud kolašic.

Podružnica je imela v preteklem letu 10 sej in 95 dopisov. Na novo je pristopilo 40 članic in je sedaj vseh sester 360, torej je kolo med najmočnejšimi društvi po številu članstva. Podružnici v Selcah nad Škofjo Loko in na Trati pri Gorenji vasi izkazuje 45 članic. Skupno število 405 rednih članic, poleg 4 dobrotvornih in 33 ustanovnih. Kolo je za prodane oljke prejelo 1300 Din. Za gladijoče v južnih krajih naše države se je osnovala skupna akcija z Rdečim križem. Nabralo se je 1520 Din. Deleгатinje za občnem zboru v Ljubljani so bile s. Hubadova, Jesenkova in Kašmanova. Po obdaritvi revnih družin o božiču in veliki noči z 270 kg moka je bilo osredotočeno delo kolašic na zbiranju prispevkov za obdaritev 64 dečkov in deklic z oblekami, čevlji, klobuki in školskimi potrebščinami. V počaščenje naše lepe

Jugoslavije so se darovi razdelili 1. decembra. Iz zapuščine blagopokojne gđe. Regine Levčnikove je nakazalo Kolo 4 akademikom po 1000 Din, enemu srednješolu 600 Din in drugemu obutev. Gnilo Levčnikovo so ob grobu zbrane sestre za Vse svete okrasile s cvetjem. Počasti se spomin umrlih sester Antonije Žihorlove in Terezije Marteljakove. Blagajniško poročilo s. Vere Plestenjakove izkazuje 14.779.73 Din prejemkov in 14.844.08 Din izdatkov prebitok je 435 Din. Volitev novega odbora se je izvršila brez težav. S. Horvatova se je zahvalila v imenu šolske mladine za izkazane darove.

Odbor se je konstituiral v seji, ki se je vršila takoj po občnem zboru — takole: predsednica s. Hubad Ana, I. in II. podpredsednica s. Sink Alojzija in Homan Beti, tajnica s. Juvanec Tarina, blagajničarka s. Plestenjak Vera, gospodarica s. Hafner Marija, njena namestnica s. Vrančar Jospina, odbornice s. Batista Jospina, Debeljak Marija, Jesenko Franja in Kašman Marija. V nadzorstvenem odboru pa so ss. Horvat Vida, Hallada Ilze, Ogrin Terezija in Schneider Beti.

Poslednji spomin iz svetovne vojne

Ljubljana, 5. marca. Brivski mojster Marijan Martulaš v Rožni dolini je te dni prejel čudno dopisnico: »Feldpostkorrespondenzkarte«, z žigoma »K. U. K. B.-H. Feldjäger bataillon No. 21.« in »K. U. K. Feldpostamt 319.« Predpustna potegavčina? Ne. Ko je Marijan podrobneje prečital karto in si ogledal datum, je ugotovil, da je čudna dopisnica romala po svetu okrog skoro celih 14 let.

Bilo je v jeseni 1916, ko je bil mojster Marijan, rodom Dalmatincev, še brivski vajenec v Senju, njegov oče pa je bil pri vojaških nekje v Albaniji. Glavar precej številne družine, dodeljen bosansko-ljovškemu bataljonu, je tam dol v malaričnih alpskih krajih, svetu zakritih zgolj pod ominozno številko c. in kr. vojne pošte 319 izgubil vse zveze s svojci v domačem kraju in se je s poslednjim dopisnico 4. oktobra 1916, obrnil na svojega sina v Senju, čeč: »Od nikoder nisi glasu o domačih, ne pisma ne karte. Ako še 15 dni ne doznam nič, vas bom iskal po novinah!...«

Lahko si predstavljamo skrb družinskega očeta za svojo družino in obratno, ko je c. in kr. vojna pošta vendar tako vzorno skrbel za primerne zveze: Najboljši dokaz njene brezmejnne vestnosti je vsakakor zornica dopisnica, ki je do naslovljenca romala 14 let. Sam Bog ve, kje vse se je ta čas potikala po svetu. Ampak prišla je in jo sin in oče, ki je k sreči še živ in zdrav, lahko smatrat za poslednji divni spominček iz svetovne vojne.

Za veliki post

Ljubljana, 5. marca. Letos tudi ljubljanski trg venomer nudi zadovoljivo sliko ugodnih posledic mile zime. Dobro je založen in vse kaže, da bo v kratkem razpolagal z obiljem, ki smo ga druga leta vajeni šele po Veliki noči.

Današnji pepelnični dopoldan je bil na trgu kaj živahen. Posebno se je z nastopom velikega posta začela uveljavljati trgovina z ribami. Na razpolago so prav rejni krapci, ščuke, ostriži, somiči, ki živi in sveži zvevajo v malih kadeh in se ponujajo za dober denar: povprečno po 40 Din kg. Seveda je na razpolago tudi mnogo blago dehtičih morskih rib, ki imajo med ljubljanci mnogo prijateljev.

Ta in oni, ki še ne pozna vseh dobrot sveta, bo morda malo zmajal z glavjo. Toda v Ljubljani so tudi polži prav obratni, da ne govorimo o žabjih krakih, ki jih pravi ljubljancem v postu ceni kot narodno jed.

Seveda pa pravi ljubljancem tudi ni tak spokornik, da bi se v velkem postu odrekel drugi meslini. Zato je pri mesarjih bilo živahno navzlic pepelnici.

Izredno mnogo je za ta čas na ljubljanskem trgu zelenjave. Radiča in motovilca se bomo kmalu naveličali, kajti ponula se že dobra solata v glavicah, zaenkrat seveda še po 16 Din kg, pa je prav očitno, da jo bomo za Veliko noč uživali že mnogo ceneje. Z južnimi produkti so branjevke vedno bolj založene. Ljubljanske okoličanke pa skrbijo, da nikoli ne manjka domačih pridelkov. Razmerna mnogo je jajec in prav lepih kokoši. Pa mlečnih produktov si lahko izberete po volji in posladite se po volji tudi z dobrim domačim medom. Ze sam tržni dan na pepelnico je torej izdatno pokazal, da se ljubljancem tudi v letošnjem velkem postu ne bo treba preduhoviti. Seveda, če ni pust pozobal preveč drobita.

V pričakovanju večjega kredita za regulacijo Drave in Mure

Maribor, 5. marca. V državnem proračunu za leto 1929-30, ko je znašal kredit za regulacijska dela okrog 6 milijonov dinarjev, je bilo določeno za regulacijo Drave samo 200.000 Din. Kakor doznavamo, se namerava za letošnje leto obsežnejša regulacijska akcija glede Drave in Mure in da pride v proračun prihodnjega leta za regulacijska dela na Muri vsota 7 milijonov dinarjev, za regulacijo Drave pa 3 milijone dinarjev.

Izvršena bo tudi preureditev uradov in se bo tokom letošnjega leta osnovala v Gor Radgoni posebna terenska sekcija za Muro. To so vesti, ki jih prebivalstvo prizadetih pokrajin sprejema z velikim interesom in odobravanjem. Na obeh rekah je nujno potrebna večja regulacija zaradi obrambe plodne zemlje in tudi večjih naselbin.

Iz dolenskih Toplic

Avtobusno podjetje Kolkalja iz Novega mesta želi uvesti avtobusni promet na progi Novo mesto-Crmošnjice. S to progjo bi vsi kraji ob njej imeli lepo in ugodno zvezo z Novim mestom, zlasti pa bi mnogo pridobile Toplice ob času kopalniške sezone, ker bi bila zveza prikladnejša in lepša.

Le cesta od železniške postaje Straža-Toplice do Podturna pri Toplicah je v zelo slabem stanju in potrebuje temeljite popravne ter razširjenja. Z ogrožnim lesnim prometom postaja cesta od leta do leta slabša. V zadnjem času pa je posebno zanemarljiva. Preteklo jesen ni bilo navoženega prav nikakega gramoza, tako so nastale kar sredi ceste globoke kotanje, ki zelo otežujejo promet. Na taki cesti trpi živina in ljudje, a gramoza, ki bi zamašil kotanje ni in ni.

Slabo stanje ceste je vzrok obilni pritožbi. Lokalni faktorji se prizadevajo in prošijo povsod na merodajnih mestih za odpravo nedostatkov, a vse zaman. Večkrat so bile že deputacije v Ljubljani pri bivšem občastnem odboru, kjer so dobili pač lepe obljube a ostalo je pri starem. V kratkem pojde zopet deputacija občinskega odbora v Ljubljano z utemeljeno prošnjo, da bi že vendar enkrat prišla ta nesrečna cesta v poštev za temeljito popravilo in razširjenje. Saj to bi ne bilo tako težko, če bi se vse tiste lepe vsote denarja, ki ga vsako leto uplačajo lesni trgovci in industrijaci kot cestno naklado ravno za to cesto, tudi res te za to cesto uporabili. Saj je ravno na tej cesti menda v vsej banovini največji lesni promet. Pa ne le zaradi lesnega prometa, temveč tudi glede na turistični promet je cesta nujno potrebna popravila. V kopalniški Toplici, ki so že dokaj znane, prihaja vsako leto več kopalniških gostov. Za te reveže, bočne na revmatizmu in sličnih boleznih, je vožnja po tej cesti prava muka.

Med lastnikom kopalnišča Toplice in osrednjim zavodom za zavarovanje delavcev se že dalj časa vrše kupna pogajanja in je pričakovati ugoden potek pogajani. S kupom bi osrednji zavod prišel v last lepega in modernega preurejenega kopalnišča, ki more zanesljivo pričakovati zaradi izoorne zdravilne terne velikega razvika in mnogobrojnega poseta. Zdravilišče ima lepo lego, milo podnebje ter senčno in gozdno okolico pač vse pogoje, da se razvije v prvovrstno kopalnišče.

Tukajšnje gasilno društvo je priredilo prejšnjo nedeljo običajno predpustno vse-

Otrokom dajati kavo?

Ne in zopet ne, boste rekli. Gotovo, saj kava vsebuje kofein, ki že mnogim odraslim lahko škoduje s svojim neugodnim, dražljivim delovanjem na srce, živce in ledvice, zato je tem manj priporočljiv za otroke.

Ali dandanes smejo vendar vsi ljubitelji kave piti dobro pravo kavo, le, da mora biti kava brez delovanja kofeina, torej, kofeina prosta kava Hag.

Kako se bodo Vaši otroci odslej veselili, saj bodo smeli tudi oni, kakor očka in mamica, piti aromatično, pravo in kofeina prosto kavo Hag, ki popravi okus mleka tako odlično, da diši malčkom dvakrat boljše.

lico, katere čisti dohodek je bil namenjen za nabavo motorne brigadale. Veselica, ki se je vršila v prostorih načelnika g. Peško Gašperja, je bila zelo lepo obiskana. Priveditev so posetila tudi vsa bližnja zasedna društva in pripomožka, da si bo društvo lahko kmalu nabavilo motorno brigadalo, ki jo resnično potrebuje.

Nevarne otroške bolezni v litijem okraju

Kresnice, 5. marca. V našem okolišu so se pojavile zadnje čase nevarne otroške bolezni. Pred dnevi pa je prav resno obolelo detece ge. Šolske upravitelje Dolinarjeve. Litijški okrožni zdravnik dr. Ukmar je ugotovil težak primer škrlatinke. Odredil je zaporo kresniške šole. Ta čas se bo poslopje temeljito razkužilo, da se obvaruje naš kraj nadaljne obolenosti. Upati je, da se primeri, ki so se prijaviili zdravstveni oblasti, ne bodo končali s tako žalostnimi posledicami, kakor se je to zgodilo na bližnjih Vačah. Seveda je to odvisno zgolj od ljudi samih, če bodo resno upraveljali zdravniške nasvete.

V trgu Vače pri Litiji pa divja škrlatinka in ošpice že dalje časa. Bolezen je zahtevala že tudi svoje žrtve. Le malokdaj se primeri v tako malhmem kraju, da zazvonijo mrtvaški zvonček po trikrat da dan, kakor se je to primerilo zdaj, ko je zavladala po vaški okolici epidemija. Nedavno sta bila istotako dva mrljica na isti dan na mrtvaškem odru. Kako naslo in hudo je napredovala bolezen, kažejo žalostne številke o razvoju bolezni. Bolezen se je jadrno širila, dosegla je na zadnje višek obolenosti med šolsko dečo s 68%. Zadnje poročilo pa javlja celo, da je naraslo število obolele dece na 75% šolskoobveznih otrok. Bolezen pa divja seveda tudi med otroki, ki še ne obiskujejo šole. Zadnji čas je pokosila smrt dve žrtvi iz vrst predšolske dece. V vasi iz okolice Vač je iztrgala škrlatinka 5-letnega Antona Razpotnika, nekaj dni pred njim pa se je preselila v večnost 5-letna Vera Tomelj.

Menimo, da je morda nekoliko otežkočeno energično nobljanje epidemije v dejstvu, da je ves litijški okraj že dokaj časa brez potrebnega uradnega zdravnika. Po smrti blagopokojnega sreskega zdravstvenega referenta dr. Wisingerja je ostalo to mesto nezasedeno, in ga od časa do časa nadomeštuje le uradni sanitetni referent kakega sosednjega okraja. Zdaj n. pr. opravlja službo litijškega okrajnega zdravnika kamniški okrajni zdravnik. Z ozirom na velikost svojega kamniškega okraja in prevelike obremenitve v domačem okraju ne zmore posvečati iste pažnje zdravstvenemu stanju pridelnice litijškega okraja, posebno ker ga ovirajo nad vse nerodne prometne zveze preko Ljubljane.

Oblastvo bo pač moralo v najkrajšem času rešiti zadevo izpraznjenega mesta uradnega zdravnika za obsejni litijški okraj. To je enoglasna želja prebivalstva vsega sreza. Morda bi se v urejenem zdravstvenem okraju ne dogajali številni smrtni primeri, kakor so to pokazali žalostni dogodki na Vačah.

Primorske novice

Trst, 3. marca.

O dopolnitvi tržaške univerze se živahno razpravljala v fašističnih listih. Tržačani menijo, da bi univerza obsegala lahko le malo fakultet, ali te bi morale biti urejene po vseh modernih zahtevah. Ako bi se smela improvizirati kaka fakulteta z redkimi sredstvi, je bolje, da ostane sedanja visoka trgovska šola taka, kakor je. Tržačani se tudi ne ogrevajo za novo juridično fakulteto, zdaj pa se jim mesto primerno za znanstveno fakulteto z geografskimi in morsko-biološkimi študijami, Inženjska fakulteta bi dajala specialiste za brodovne gradbe. Za moralno in narodno afirmacijo naj bi se k tema dvema pridružila slovstvena in filozofska fakulteta. Vsi člankarji poudarjajo da bi izpopolnjena tržaška univerza privabila v mesto veliko število inozemskih dijakov, ker izkazuje že sedaj tržaška univerza med vsemi italijanskimi vseučilišči največji odstotek tujega dijaštva. In potrebna se jim zdi še bolj v svrhu politične asimilacije Primorja.

V tržaški luki je bilo v januarju prometa 4.364.869 kvintalov napram 4.464.253 kvintalov lanskega januarja, ko je bil zbog ostre zime promet na vseh straneh otežkočen.

Goriški pokrajinski rektorat je razpuščen in za komisarija pokrajinske uprave je imenovan Gino Morassi iz znane trgovske rodbine v Gorici. Morassi je bil vojni dobrovoljec.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je vporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtenice mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše 13

Danes ob 3., 5., 7. in 9. Predstava ob 3. pop. je izredno ugodna za cenj. posetnike z dežele! Naročene vstopnice rezervirane! v divnem zvočnem velofilmu The Singing Fool Predprodaja vstopnic od 10. naprej! Cene izredno nizke, in sicer: 6, 8, 10, 12, 15 in 18 Din, lože 20 in 24 Din. Elitni kino Matica Tel. 2124

KULTURNI PREGLED

Repertoarji LJUBLJANSKA DRAMA. Začetek ob 20. Četrtek, 6.: Zaprtlo. Petek, 7.: Zaprtlo. Sobota, 8.: Glavni dobitek. Premijera. Izven. Nedelja, 9. ob 15.: Cvrček za pečko. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Glavni dobitek. Izven. Ponedeljek, 10.: Naš gospod župnik. A. LJUBLJANSKA OPERA. Začetek ob 20. Četrtek, 6.: Masarykova proslava. Izven. Znižane cene. Petek, 7.: Trije vaški svetniki. Gostovanje Tegerseerjev. Izven. Sobota, 8.: Ernani. B. Nedelja, 9. ob 15.: Tičar. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Glumači. Giani Schicchi. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ponedeljek, 10.: Zaprtlo. MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20. Četrtek, 6.: Naš gospod župnik. Premijera. Proslava 25letnice gosp. Jos. Današa. Izven. Petek, 7.: Zaprtlo.

mudi v naši državi. Minule dni je predaval v Beogradu in Novem Sadu. »Srpski književni glasnik« bo objavil članek o prezidentu T. G. Masaryku, ki ga je spisal nalašč za Jugoslavijo Masarykov največji učenec in sodružnik, zunanji minister dr. Beneš. Nova knjiga Grigorija Božoviča, Srbski pripovednik Gr. Božovič, ki je izdal že več knjig povesti iz življenja južnosrbskega ljudstva, je pravkar publiciral pri Gezi Kohnu v Beogradu novo novelistično zbirko »Roblje zarobljenec«. Tudi v tej knjigi je ostal zvest ambientu, ki je dal snovi njegovim prejšnjim knjigam. Proza Gr. Božoviča ima močno folkloristično barvitost. Slovanski pisatelji v italijansčini. Minule dni je izšla v zbirki založništva »Slavia« v Turinu zbirka novel češkega pripovednika in dramatika Karla Čapka »Racconti tormentosi«. O tej zbirki je objavil Umberto Urbani v »Piccolo della sera« z dne 28. februarja informativne članke, v katerem omenja tudi trditve kritika St. Leona v »Ljubljanskem Zvoncu«, da lahko samo italijanski jezik obrani pri slovenskem delu njegovo izvorno moč, kolikor in svežost; tega mu ne more dati nemški prevod in celo francoski ne. Urbani tudi omenja, da bo za Čapkovimi novelami, ki jih je prevedel W. Giusti, izšel v kratkem urbanejev prevod »Starih grebov« Ive Vojnoviča. Pripravlja se tudi prevod iz bolgarske književnosti. Tako bodo v zbirki »Genio slavico«, ki jo izdaja omenjeno založništvo, zastopane vse slovanke književnosti po izborih iz najboljših pisateljev.

Baumbachov »Zlatorog« v italijansčini. Menda ne ravno iz literarnih nagibov so dobili sedaj tudi Italijani v svojem jeziku lepo pesnitev o Triglavu »Zlatorog«, ki jo je posvetil našim goram nemški pesnik Rudolf Baumbach. (Slovenski prevod je izdal A. Funtek.) Zlatorog, ki je izšel pod naslovom »Leggenda del Trierzo«, je prevel Aric Tribelli. Nemece je dobro doumel duša naših Alp, saj je sam iz alpskih krajev; drugo vprašanje je, kako bodo to pesnitev iz l. 1876. sprejeli Italijani, ki jim je Triglav zgolj strateško ime in ki so po duhu daleč od Zlatorogovega mitičnega kraljestva. Konec zenitizma in začetek panrealizma. Domala je že pozabljen hrup, ki ga je v povojnih letih povzročal v Beogradu voditelj »senzitiv«, tudi v Ljubljani znani Ljubomir Mičič. Propagator »panbalkanizma« in »antievropskega pokreta« je moral navsezadnje zapustiti Beograd in »zenitizem« je ugasnil tako jadrno, kakor nekaj let pozneje slovenski »Tank«. V Parizu je Ljubomir Mičič izdal v francoščini neko pesniško zbirko, ki je ni nihče čital. Njegov brat Branko, ki piše pod imenom Virgilije Poljanski, se je v Parizu lotil slikarstva in je priredil že nekaj razstav. Kakor beleži »Vreme«, je nedavno izdal manifest, v katerem proglasila, da je stopila na plan nova struja »panrealizem«. Panrealizem je potentakem konkurenca nadrealizmu, ki se pod vodstvom g. Marka Ristića s futurističnim nastopi uvaja v beograjsko družbo. Mičiči tvorijo hočejo za vsako ceno obogatiti svet z novim izumom; če ni žel zenitizem, pa pojte morda pan-

realizem. Toda gospoda se bržeas igra z nevarno besedo. Ko bodo ljudje realno mislili, utegne panrealizma odklenkati. Pikantnije izza kulis literarnega življenja v Beogradu je priobčil Milan V. Rajić v marčevnem zvezku »Života i rada«. Tu med drugim pripoveduje o pisateljih, ki sami pišejo pohvalne članke in cele eseje o sebi. Seveda: če se človek sam ne hvale. Studija o pesniku - bohemu Tinu Ujeviću je izšla v 3. številki zagrebške »Hrvatske revije«. Spisal jo je hrvaški književnik L. Zimbrek, giban. profesor v Ljubljani. Zbletnica odrskega delovanja Teodore Arsenović. V Beogradu se je slovesno proslavila 25letnica odrskega delovanja odrsne dramske igralkice Teodore Arsenović. Srbski prevod »Krst« na Saviec. V največjem zvezku »Mislic« je izšel v prevodu prve del Frešernovega »Krst« na Saviec. Drugi del in konec je napovedan za prihodnjega števila. Prevajalec je Trivun Gjakić, ki je lani prevel in objavil v isti reviji »Sone« v nemšč. Mladikac je priobčila v 3. številki nadaljevanje Seljakove povesti »Kamnarjev Juric«, Plestenjakove povesti »Beseda« sekirec, nadaljevanje prevoda »Bordeaux-jevih« »Zametnih stopinj«, razpravo anatomu dr. Janeza Plečnika »Drobje«, Črevo: (zopet vse polno jezikoslovnega gradiva in v zvezi s črevesi kramljanje o duhu, duhovih in dr.). Dr. Vurnik obdeluje zgodovino obleke, A. Zalaznik kruh, dr. Pogrečnik pa problem katolične umetnosti. Dalje: pesmi in obilo drugega gradiva.

Domače vesti

Masarykova številka „življenja in sveta“

je pravkar izšla z naslednjo vsebino: Dr. Dragotin Lončar: Spomini na T. G. Masaryka izza mojih dijaških let (s tremi slikami).

Masarykovo življenje in delo (s petimi slikami).

Masarykov duh (Oris vpliva Masarykove osebnosti na oddaljenega sodobnika (s tremi slikami).

Masaryk o svoji prvi ljubezni in ženitvi.

Dr. Jože Rus: Industriji in kmetištvu koristne rude (s sliko).

Moč naroda — moč jezika.

M. Skuberko-Jablanski: V pasti (konec povesti iz mandžurske tajge, z dvema slikama).

Še en pogled na Španko (konec Španškega dnevnika, s sliko).

Nova važna iznajdba.

Več prostosti doraščajoči mladini. Pesniška ljubezen.

Naslovno sliko T. G. Masaryka je vrezal v les slikar-grafik E. Justin.

»Življenje in svet« izhaja vsak teden in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezne številke samo 2 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Osebnosti, Administrativni orožniški kapetan I. razreda Tomo Tonković je od štába 8. orožniškega polka v Ljubljani po potrebi službe premeščen v štab orožniškega polka v Zagrebu. — Diplomirani filozof France Vodnik je imenovan za suplenta na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani.

* Imenovanje v šolski službi. Na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani je g. Iv. Tavčar imenovan za predmetnega učitelja v 2. skupini II. kategorije.

* Univerza v Ljubljani priredi 7. t. m. ob 11. dopoldne v veliki dvorani svečano proslavo osemdesetletnice Masaryka z naslednjim programom: »Staročeska« (pel bo akademski pevski zbor), rektorjev pozdrav gostom, slavnostno predavanje univerzitetnega profesorja dr. Karla Ozvalda, sklepna beseda češkoslovaškega konzula dr. Františka Rešla, »Kde domov moj« (akademski pevski zbor) ter končno državna himna (akademski pevski zbor).

* Proslava 20 letnice graškega »Kresca«. Te dni so graški Slovenci s sodelovanjem akademikov proslavili na ip načina 20 letnico svojega prosvetnega društva »Kresca«. Izpovedovalni je bilo več preslušanih govorov, v katerih je bilo prisrčno plodnostno delovanje tega društva, ki se je kljub težkemu stališču vzdržalo tudi po vojni. Govorom so sledile pevске točke graškega slovaškega pevškega zbora »Slavija«, ki razpolaga z zelo dobrimi glasovi. Slovenski akademski kvintet (medicinski Kunej, Žitnik, Pungertič, Četrtek in Šarčič) je pod spretnim vodstvom dr. Kaline seznanil graške Slovence z novimi slovenskimi skladbami. Najbolj je užajala Mirkova »Na trgu«. Z velikim navdušenjem so bile sprejete tudi pevске točke g. Kuneja, ki je z lepim tenorjem zapel Volaričevo lirčno skladbo »Rožmarin« in dr. Ipavčeveo »Ciganke Marijo«. Občinstvo je mladega tenorista nagradilo s tako toplim odobravanjem, da je moral dodati Vilharjevo »Ukazec«. Sledile so še točke tamburaškega zbora, nakar se je ustanovitelj društva prisrčno zahvalil vsem, ki so pripomogli k lepi predstvi. Končno pa se je razvila prosta zabava s plesom.

* Lastnik ribarskih pravic. Ban dravske banovine objavlja: V zvezi s sestavljanjem novega državnega ribarskega zakona vznemirjajo lastnike ribarskih pravic Dravske banovine nerazumljive in tendenciozne vesti, izvirajoče z gotovih strani o nameravani eksproprijaciji ribarskih pravic ter se ta okolnost skuša izrabiti za nakupovanje ribarskih pravic po neodgovarjalnih cenah. Interesenti se opozarjajo, da novi ribarski zakon v sedanjem osnutku ne vsebuje nikake splošne eksproprijacije, ki bi prišla v poštev za Dravsko banovino, temveč jo predvideva samo za izjemne primere in tudi to proti primerni odškodnini. Z odborom lastnikov samosvojnih ribarskih pravic je dosežen načelen sporazum glede nadaljnjega obstoja tako in bo Dravski banovini pridiljen vsotvet iz lastnikov in zakupnikov, ki bo sodeloval z bansko upravo.

* Gozdarsko-lovska razstava v Ljubljani. Te dni je bila v Beogradu pri ministru za gozdovod in rudnike deputacija odbora za prireditev gozdarsko-lovske razstave v Ljubljani. Posetila je tudi druge merodajne čimtelje v Beogradu, jla zainteresirala za važno razstavo in zaprosila za podporo. Minister dr. Korošec je prevzel častno predsedstvo razstave.

* Preureditev in razširitev selske dostave pri pošti Šmarje pri Ješah. Dostava se je tako preuredila, da je sedaj šest selskih okrajev. Dostavlja se: ob ponedeljkih in četrčkih v krajev Dvor, Sv. Miklavž, Zg. Sotemka, Laze, Sladka gora, Polžanska gora, Vodenoovo, Sv. Lovrenc, Vrh, Krčevine (I. okraj); Korpule, Gaj, Draškoovo selo, Lešje, Stranje, Zerovo, Koroško, Komiško, Dragomila, Jazbine, Sp. Sv. Tomaž, Predenca (IV. okraj); ob torkih in petkih v kraje: Zastranje, Orehek, Spodnje Sotemko, Nova vas, Sladka gora, Gornji Pivovci, Bobovo, Mala Pristava (II. okraj); Sv. Barbara, Brezje, Ješovce, Cerovec, Kamenik, Planica, Dol, Gornji Sv. Tomaž, Sv. Rok (V. okraj); ob sredah in sobotah pa v kraje: Orehek, Nova vas, Sladka gora, Spodnji Pivovci, Preloge, Sp. Belo, Zgornje Belo (III. okraj); Urlep, Vinski vrh, Zdržec, Gluboko, Plenjevc, Predel, Senovica in Močlje (VI. okraj).

* Zvoza mestnih, trških in zdraviliških občin sklicuje redni občni zbor na ponedeljek 10. t. m. ob 10. dopoldne v hotel »Orel« v Mariboru. Na dnevnem redu bodo važne komunalne zadeve; dožnost članic je, da pošljejo na ta občni zbor svoje delegate.

* Redka ruda odkrita v planinah okoli Požege. Po vesteh iz Osijeka je posestnik Stjepan Sekulić iz Našic odkril v planinah okoli Požege redko rudo velike vrednosti, ki vsebuje 70 do 90 odstotkov žvepla in fosforja. Sekulić se že dalje časa bavi z raziskavanjem slavonskih planin ter je na nekem kraju med kamenjem baje našel tudi zlato žilo. Bivša oblastna samouprava mu je obljubila 5000 Din ako pokaže to zlato žilo, a mož je skrivnost obdržal zase.

* Jugoslovenska pevška zveza s sedežem v Beogradu je z odredbo finančnega ministra oproščena plačevanja vseh državnih pristojbin.

* V Novi Zelandiji je 3000 Jugoslovenov. V Zagrebuje nedavno prispel naš jugoslovski rojak Marin Simić, direktor trgovske firme Simić & Co. Prišel je v trgovski poslihi, posetil pa je tudi izseljenški komisariat, kjer je podal poročilo o razmerah v Novi Zelandiji. Jugoslovenov je v Novi Zelandiji približno 3000, ki so pa slabo organizirani, ker živa raztreseno in nikjer v večjem številu. Dela v Novi Zelandiji je dosti, ker država zaposluje v svojih podjetjih mnogo delovnih moči. Mnogo priseljencev najde delo tudi na farmah, ker je Nova Zelandija pretežno agrarna država. Za osenurno delo dobivajo boljše delavci po 14, a slabši po 12 šilingov.

* Sestanek delegatov Rdečega križa. Delegati, ki pridejo na oblastno skupščino Rdečega križa v Ljubljano že v soboto 8. t. m., se svidujejo ob 20. k prijateljskemu sestanku v restavraciji hotela Štrukelj.

* Brežiško učiteljsko društvo bo zborovalo 8. t. m. po občinem dnevnem redu v Brežicah. Vabljeno!

* Smrtna kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je umrl, star komaj 23 let, brivski pomočnik, g. Edo Rak o š. Pogreb pokojnika bo danes ob 17. — V visoki starosti 86 let je umrl v Ljubljani medicinski svetnik g. dr. Franc Illner. Pogreb pokojnika se bo vršil v petek ob 16. uri. — V Kandiji pri Novem mestu je po dolgotrajni bolezni v bolnici usmiljenih bratov umrl bivši trgovec g. Ljudevit Hudovernik, star 61 let. Rajni je bil zaveden narodnjak, ter je bival zadnji čas pri g. Železniku, trgovcu na Zidanem mostu. — Pokojnikom blag spomin, zaljučojni naše sožalje!

* Plovba na Dunavu se bo morala ustaviti. Letos je promet na Dunavu bil v prvih mesecih februarja, ker ni bilo ledu. Sedaj pa že več časa ni bilo izdatnega deževja in se bo promet na Dunavu moral v bližnjih dneh najbrže ustaviti zaradi nizkega vodostaja.

* Najdba avtomobilskega plašča. Posestnik Anton Turnšek iz Ločice pri Polzeli je našel te dni na državni cesti med sv. Petrom in Začcem plašč avtomobilskega koleša, v katerem se je nahajala tudi značna cev. Najdeni plašč, ki ga je izgubil neznan avtomobilist najbrže med vožnjo, je znamke Pirelli & Comp. Milano. Plašč dobi lastnik pri najditelju.

Iz Ljubljane

— Pričetek Masarykove proslave v Ljubljani. Velika Masarykova proslava, ki jo priredijo v Ljubljani Čsl. jugosl. liga, Sokolstvo in ostale narodne organizacije prične nočjo ob 7. uri z razsvetljavo gradu. Od 7. do pol 8. bo svratala na Gradu fanfara Dravske divizijske muzike. Ob pol 8. se vrši svečanost v operi po že naznanjenem programu. Na razpolago je le še omejeno število vstopnic. Publika v parterju in ložah bo prišla v večernih oblekah, gospodje, ki oblečejo frak vzamejo tudi event. dekoracije. Seveda zadostuje v naših prilikah tudi preprostejša oblačila. V petek dopoldne so šolske svečanosti. Posebno slovesna bo proslava na univerzi ob 11. kjer poje Akad. pevski zbor ter govori pater predavatelj prof. Osvalda rektor dr. Dolenc in čl. konzul Resl. Med recepcijo na čl. konzulatu v petek ob 11—1 priredi Dravska divizijska godba pod osebnim vodstvom majorja dr. Čerina na Bleiweisovi cesti promadni koncert od pol 12. do pol 1. Večerni slavnostni spored za petek je že znan.

— Poziv p. t. javnim korporacijam in narodnim društvom. Včerašnji članek pod tem naslovom popravljamo v toliko, da se bo vršila bakljada v proslavo 80 letnice dr. T. Masaryka po mestu v petek ob pol 19. zbirališče udeležencev pa bo četrte ure prej (ob četrte na 19.) pred Mestnim domom.

— Izredna seja mestne občinske uprave. Župan dr. Puc je sklical izredno sejo mestne občinske uprave na petek 7. marca ob tričetrt na 19. v mestno dvorano. Edina točka dnevnega reda bo slavnostni govor župana g. dr. Puca o osemdesetletnici predsednika ČSR Masaryka.

— Vojaška godba na Masarykovi proslavi. Godba dravske divizijske oblasti bo imela danes ob 19. na Gradu koncert. Program: Hub: »Pod praporem črvenobilyim«; Fanfare iz opere »Dalibor«; »Teče voda, teče«, pesem; Ljubušni proroci; dr. Čerina: Fanfare za štiri trompete; »Kdo žste Boži bojovnici«; Sekstet iz opere »Pročana nevesta«; Hej Slaveti. Program za petek ob 11.30 pred češkoslovaškim konzulatom za časa recepcije: Vačkaf; »Osvobození«, pohod; Titl: »Slovaška uvertura«; Šolc: »Naše Tatry«, slovaške pesmi; Čerin: »Miljenci«, slovenske pesmi; Boh, Leopold: »Prahac, češke pesmi; Muhič: »Srb, Slovenec i Hrvat« koračnica. V petek zvečer pred magistratom, ko pride sprevod do Mestnega trga: Boh, Leopold: »Slavnostna koračnica« posvečena predsedniku Masaryku. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Čerin.

— »Singing Fool« — predstave za deželane. Danes bo predvajal Elitni kino Matica veliki zvočni film »Singing Fool« ob 15. 17., 19. in 21. Predstava ob 15. je namenjena v prvi vrsti deželanom, ki morajo proti večeru že zopet odpotovati iz Ljubljane. Telefonično ali brazovalno naročene vstopnice za goste izven Ljubljane se rezervirajo

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— »Zlata mladina«. Film sporta. Že dolgo nismo imeli prilike gledati film, ki bi nam predočil v tako lepih slikah vse pango sporta kakor nam jih predstavlja film »Zlata mladina«. Plavanje, drsanje, baseball, boks, hotel, motociklistične dirke, skakanje raz stolpa v vodo, vse to in še marsikaj nam je predočeno v tem filmu, ki nam kaže sportno udejstvovanje ameriške mladine. Film bo predvajala ZKD v kinu »Ideal«. Spričo velikega zanimanja za sport bo predvajal ta film jutri ves dan pri predstavah ob 16., 17.30, 19.30, in 21. Tako bo vsakomur omogočen ogled tega filmskega dela. Omeniti moramo še, da bo ZKD na opetovano izraženo željo po prijetnejši večerni kulturno-filmskih predstav tej želji občinstva ugodila in stalno en dan v tednu pri vseh predstavah, torej tudi ob večernih urah, predvajala lepe poučne in kulturne filme. Film »Zlata mladina« se bo predvajal prvič v Ljubljani. Cene sedežem so izredno nizke!

— Zabavno veseligr »Ognjenik« uprizori Šentjakovski gledališki oder v soboto in v nedeljo. Oglejte si to sijajno komedijo pisatelja L. Fudke! Nastopijo gdč. Wrischerjeva, gg. Petrovič, Čuk, ga. Bučarjeva, Gorjupova, Koščakova in Pevalekova ter g. Moser. Rezervirajte vstopnice v trgovini Mišosa Karmičnika na Starem trgu. Pri predstavah bo oddajala naša prvovrstna radiovrška F. Bar reproducirano glasbo.

— Glavni dobitek. Avtor te komedije naš priljubljeni igralec Fran Lipah. pravi sam, da ne reflektira na literarno priznanje, temveč na priznanje publike. Faktično je danes literature več kakor preveč, pomankanje dobrih in originalnih gledaliških iger pa vse večje in večje. Prepričani smo, da nam je to vrzel izpopolnil Fran Lipah. Igra je zajeta iz domačega življenja. Ljudje, ki nastopajo v nji, so naši najožji rojaki. Snov je preprosta, vendar zanimiva za vsakogar. Komedija »Glavni dobitek« režira avtor sam. V glavnih vlogah so zaposleni Cesar, Kraš, Plut, Jan, Rakarjeva, Juvanova, Medvedova in Mira Danilova. Premiera bo v soboto 8., prva repriza pa v nedeljo 9. t. m.

— Iz gledališča. Drevi ob pol 20. bo v operi Masarykova proslava. Spored: uvertura k operi Libuša (operni orkester pod vodstvom Poliča), obe češkoslovaški himni (Ljubljanski pevci), govor predsednika Jugoslovensko-češkoslovaške lige bivšega ministra dr. Alberta Kramerja, živa slika: poklonitev Masaryku, drugo dejanje »Hasanaginice«, Akademski zaključite prvo dejanje opere »Prodana nevesta«. Občinstvo je naproseno, da pride k svečani proslavi v temnih oblekah, odnosno v narodnih nošah. Cene znižane operne. — Drugo gostovanje »Tegernseerjev« bo v petek. Uprizorili bo-

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— »Ne boš me videl več!« V Senti so v ponedeljek zjutraj našli truplo mlade žene, ki je imela na sebi samo nočno srajico in plašč. Čim je vest o tem prispela v Staro Kanjizo, je takoj odšel v Sento občinski tajnik in spoznal v truplu svojo ženo, s katero je bil poročen šele štiri mesece. Živela sta baje v najboljšem soglasju. V nedeljo zvečer sta z neke zabave pozno prišla domov in se vlegla spat. Ko se je žena čez nekoliko časa prebudila in obula čevlječke, se ogrnila s plaščem ter rekla možu: »Ne boš me videl več!« On je smatral za šalo. Ker se dalje časa ni vrnila, so jo iskali povsod, a brez uspeha. Kaj je mlado ženo gnalo v smrt, ni znano.

— Tovarna Jos. Reich splema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izvrstko.

— Ginljivo pesem »Sonny boy«, ki je po vsem svetu navdušila milijone dobite le pri tvrdki »Gramofon« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva cesta 34.

— Sadjarji! Čuvajte svoje sadno drevje pred raznimi škodljivci! Zatržite jih z ARBORINOM! Proizvajalec: Chemotechnica, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

— Podpirajte Ciril Metodovo družbo, kajti družba je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji!

ITO — zobna pasta najboljša!

* Pri lahnem prehladu vas bodo varovala Kdor trpi na protinu in revmatizmu, samo TOGAL mu bo pomogel!

Gospa Propoš, soproga ravnateljca srednje šole v B., piše: Že več let trpim na protinu. Te bolečine so bile to zimo tako silne, da nisem mogla zapustiti sobe nekoliko tedelj. Niti eno zdravilo ni bilo v stanju, da me reši teh izredno jakih bolečin. Edino Togal je takoj učinkoval kakor čudo. Ne samo, da so bolečine takoj popustile in ponehale, nego sedaj celo zelo lahko gibljem z rokami in nogami. Zares, reči moram, da je Togal izvrsten lek. Tudi Vas bo Togal vsekar takoj ozdravil. Togal odstranjuje iz telesa na prirodan način vse predmete, ki povzročajo bolezni. Izleči popolnoma giht, ishias, gripo, glavobol, živčne bolezni in bolezni prehlada. Absolutno neškodljivo. En poskus s Togalom je v Vašem interesu. Dobiva se v vseh lekarnah; če slučajno ni na skladišču, ga je možno dobiti takoj. Cena 18 Din. 4512

le neugodni posledic in eventualnega okuženja pastilje Anacot.

Iz Ljubljane

— Pričetek Masarykove proslave v Ljubljani. Velika Masarykova proslava, ki jo priredijo v Ljubljani Čsl. jugosl. liga, Sokolstvo in ostale narodne organizacije prične nočjo ob 7. uri z razsvetljavo gradu. Od 7. do pol 8. bo svratala na Gradu fanfara Dravske divizijske muzike. Ob pol 8. se vrši svečanost v operi po že naznanjenem programu. Na razpolago je le še omejeno število vstopnic. Publika v parterju in ložah bo prišla v večernih oblekah, gospodje, ki oblečejo frak vzamejo tudi event. dekoracije. Seveda zadostuje v naših prilikah tudi preprostejša oblačila. V petek dopoldne so šolske svečanosti. Posebno slovesna bo proslava na univerzi ob 11. kjer poje Akad. pevski zbor ter govori pater predavatelj prof. Osvalda rektor dr. Dolenc in čl. konzul Resl. Med recepcijo na čl. konzulatu v petek ob 11—1 priredi Dravska divizijska godba pod osebnim vodstvom majorja dr. Čerina na Bleiweisovi cesti promadni koncert od pol 12. do pol 1. Večerni slavnostni spored za petek je že znan.

— Poziv p. t. javnim korporacijam in narodnim društvom. Včerašnji članek pod tem naslovom popravljamo v toliko, da se bo vršila bakljada v proslavo 80 letnice dr. T. Masaryka po mestu v petek ob pol 19. zbirališče udeležencev pa bo četrte ure prej (ob četrte na 19.) pred Mestnim domom.

— Izredna seja mestne občinske uprave. Župan dr. Puc je sklical izredno sejo mestne občinske uprave na petek 7. marca ob tričetrt na 19. v mestno dvorano. Edina točka dnevnega reda bo slavnostni govor župana g. dr. Puca o osemdesetletnici predsednika ČSR Masaryka.

— Vojaška godba na Masarykovi proslavi. Godba dravske divizijske oblasti bo imela danes ob 19. na Gradu koncert. Program: Hub: »Pod praporem črvenobilyim«; Fanfare iz opere »Dalibor«; »Teče voda, teče«, pesem; Ljubušni proroci; dr. Čerina: Fanfare za štiri trompete; »Kdo žste Boži bojovnici«; Sekstet iz opere »Pročana nevesta«; Hej Slaveti. Program za petek ob 11.30 pred češkoslovaškim konzulatom za časa recepcije: Vačkaf; »Osvobození«, pohod; Titl: »Slovaška uvertura«; Šolc: »Naše Tatry«, slovaške pesmi; Čerin: »Miljenci«, slovenske pesmi; Boh, Leopold: »Prahac, češke pesmi; Muhič: »Srb, Slovenec i Hrvat« koračnica. V petek zvečer pred magistratom, ko pride sprevod do Mestnega trga: Boh, Leopold: »Slavnostna koračnica« posvečena predsedniku Masaryku. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Čerin.

— »Singing Fool« — predstave za deželane. Danes bo predvajal Elitni kino Matica veliki zvočni film »Singing Fool« ob 15. 17., 19. in 21. Predstava ob 15. je namenjena v prvi vrsti deželanom, ki morajo proti večeru že zopet odpotovati iz Ljubljane. Telefonično ali brazovalno naročene vstopnice za goste izven Ljubljane se rezervirajo

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— »Zlata mladina«. Film sporta. Že dolgo nismo imeli prilike gledati film, ki bi nam predočil v tako lepih slikah vse pango sporta kakor nam jih predstavlja film »Zlata mladina«. Plavanje, drsanje, baseball, boks, hotel, motociklistične dirke, skakanje raz stolpa v vodo, vse to in še marsikaj nam je predočeno v tem filmu, ki nam kaže sportno udejstvovanje ameriške mladine. Film bo predvajala ZKD v kinu »Ideal«. Spričo velikega zanimanja za sport bo predvajal ta film jutri ves dan pri predstavah ob 16., 17.30, 19.30, in 21. Tako bo vsakomur omogočen ogled tega filmskega dela. Omeniti moramo še, da bo ZKD na opetovano izraženo željo po prijetnejši večerni kulturno-filmskih predstav tej želji občinstva ugodila in stalno en dan v tednu pri vseh predstavah, torej tudi ob večernih urah, predvajala lepe poučne in kulturne filme. Film »Zlata mladina« se bo predvajal prvič v Ljubljani. Cene sedežem so izredno nizke!

— Zabavno veseligr »Ognjenik« uprizori Šentjakovski gledališki oder v soboto in v nedeljo. Oglejte si to sijajno komedijo pisatelja L. Fudke! Nastopijo gdč. Wrischerjeva, gg. Petrovič, Čuk, ga. Bučarjeva, Gorjupova, Koščakova in Pevalekova ter g. Moser. Rezervirajte vstopnice v trgovini Mišosa Karmičnika na Starem trgu. Pri predstavah bo oddajala naša prvovrstna radiovrška F. Bar reproducirano glasbo.

— Glavni dobitek. Avtor te komedije naš priljubljeni igralec Fran Lipah. pravi sam, da ne reflektira na literarno priznanje, temveč na priznanje publike. Faktično je danes literature več kakor preveč, pomankanje dobrih in originalnih gledaliških iger pa vse večje in večje. Prepričani smo, da nam je to vrzel izpopolnil Fran Lipah. Igra je zajeta iz domačega življenja. Ljudje, ki nastopajo v nji, so naši najožji rojaki. Snov je preprosta, vendar zanimiva za vsakogar. Komedija »Glavni dobitek« režira avtor sam. V glavnih vlogah so zaposleni Cesar, Kraš, Plut, Jan, Rakarjeva, Juvanova, Medvedova in Mira Danilova. Premiera bo v soboto 8., prva repriza pa v nedeljo 9. t. m.

— Iz gledališča. Drevi ob pol 20. bo v operi Masarykova proslava. Spored: uvertura k operi Libuša (operni orkester pod vodstvom Poliča), obe češkoslovaški himni (Ljubljanski pevci), govor predsednika Jugoslovensko-češkoslovaške lige bivšega ministra dr. Alberta Kramerja, živa slika: poklonitev Masaryku, drugo dejanje »Hasanaginice«, Akademski zaključite prvo dejanje opere »Prodana nevesta«. Občinstvo je naproseno, da pride k svečani proslavi v temnih oblekah, odnosno v narodnih nošah. Cene znižane operne. — Drugo gostovanje »Tegernseerjev« bo v petek. Uprizorili bo-

Veliki monumentalni film, Velesezacija!
ki predočuje ljubavno razmerje ruske carice Katarine I.
 je vefilm
Lubezen kneza Menjšikova
 Lil Dagover kot carica! — Režija: Vlad. Strizevski.
 Pustolovno življenje in čudovita kariera velike carice! Rojena kot Katarina Skavronsky, poročena z nekim švedskim dragoncem, ljubica kneza Menjšikova in carja Petra Velikega, ki jo je l. 1712. poročil. Po carjevi smrti l. 1725. je zasedla sama ruski prestol!
 Pride!
KINO LJUBLJANSKI DVOR

do vaško šabo v treh delanjia »Trije vaški svetniki« z originalnimi štajerskimi plesi in svojim originalnim pevskim tercetom.

— Československá Obec v Ljubljani. Oslava osemdesetih narozenin predsednika Masaryka v Opeči, dnes 6. března c osmè hodine, Intimni oslava v pátek, dne 7. března o pul deváté, před tím pruvod mestem. Sraz ku pruvodu o pul sedmè večer před Mestním domem.

— Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se udeleži v petek 7. t. m. spreveda v proslavo Masarykove 80 letnice. Zbirališče članstva v civilnem kroju z znakom ob 18. pred Narodnim domom. 375

— Sokol I. poziva članstvo, da se udeleži 7. t. m. spreveda v proslavo Masarykove 80 letnice. Članstvo se bo zbralo v civilu z znakom ob 18. na Taboru, od koder odkorakamo pred Mestni dom. Enako vabimo na proslavo 6. t. m. v Narodnem gledališču.

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— Akademiki, vsi k sprevodu na čast predsedniku Masaryku!

— Jugoslovensko češkoslovaška liga poziva člane na udeležbo pri bakljadi in sprevodu na čast Masaryku.

— Člani Vodnikove družbe, udeležite se slavnostnega spreveda ob priliki Masarykove proslave!

— Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani poziva svoje člane, da se zanesljivo udeleže slavnostnega spreveda v čast predsednika Masaryka v petek ob pol 19.

— Advokatska zbornica vabi gg. člane, da se v petek v čim večjem številu udeleže svečanostnega spreveda na čast Masaryku.

— Sočani, udeležite se polnoštevilo slavnostnega spreveda po mestu v proslavo 80 letnice predsednika češkoslovaške republike dr. Toma Masaryka, ki bo v petek ob pol 19. Zbirališče na oglu finančne direktorije točno ob 18.

— Splošno žensko društvo poziva svoje članice, da zanesljivo prisostvujejo proslavi 80 letnice predsednika Masaryka v gledališču, na univerzi itd. Zlasti pa se naj polnoštevilo udeleže slavnostnega spreveda 7. t. m. Zbirališče pred Mestnim domom ob pol 19.

— Dobrovoljci se korporativno udeleže obhoda pri Masarykovi proslavi v petek 7. t. m. Zbirališče: Krovov trg pred Košarkom ob pol 19. — Odbor Sreske organizacije dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije.

— Društvo »Soča« v Ljubljani opozarja, da bo v soboto 8. t. m. v salonu pri Levu skioptično predavanje profesorice Anjele Piskernikove o planinski flori. Pridite polnoštevilo k temu zanimivemu predavanju! Začetek ob pol 21. uri. Vstop vsem prost.

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— Narodnemu delavstvu v Ljubljani! Narodna strokovna zveza poziva delavstvo Ljubljane, predvsem člane NSZ, da se korporativno udeleži svečanega spreveda in bakljade v petek zvečer na čast predsedniku Masaryku, Zbirališče četrta na 19. pred Mestnim domom.

— Za Jugoslovensko Matico je daroval inž. Mikuš Milan v spomin na umrlo rojakinjo Justino Černetovo 50 Din.

— Za Dravstvo slepih je daroval dr. Viktor Gregorič, Novo mesto, v počaščenje spomina umrlega polkovnika v p. Frana Gärtnerja 150 Din.

— Ta vrtina na cesti. Posestnica Marija Eliharjeva iz Rudnika je pripeljala predvčerašnjim v Ljubljano na ročnem vozičku mleko. Ustavila se je okrog 9. na Gallusovem nabrežju pred hišo št. 1. ter odnesla neki stranki posodo mleka. Medtem pa, ko se je mudila v hiši, se je prisukala do vozička na cesti neznan ženska in ukrala z njeja 200 Din vredno voljno zeleno ogrinjajo in dežnik. Tatvico je opazovala iz lo-

Zvočni vefilm! Pride! **Kozaška pesem**

— Srebrna poroka. V torek 4. t. m. je je praznoval srebrno poroko mestni višji gradbeni inšpektor g. Franc Madile s svojo družico go. Emo. Se na mnoga leta!

— Podružnica vinarkega društva za mariborski okraj se bo ustanovila v nedeljo ob 10. v hotelu »Orel«.

— Riziko dela. Z oglikovim plinom se je zastrupil nastavljenec mestne klavnice Friderik Fras in sicer v sušilnici. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

— V vlaknu našden mrtev novorojenček. V nekem vagonu vlaka, ki je prispel včeraj ob 8. zjutraj v Maribor, so našli čistihi vozov v česopsni papir zavito truplo novorojenčka. Bil je krepko razvit doček. Zdravnik je ugotovil, da je bil živ rojen pred 24. urami. Vse kaže, da gre za detomor. Za brezsrčno materjo ni nobenega sledu.

— Nezgode. Včeraj dopoldne je v tvrdki Kovina 3 letna delavka Ivana Plevc prišla z desno roko med kolese stroja. Odrezalo ji je peti prst. Rešilni oddelek jo je odpeljal v bolnišnico. V magdalenskem predmestju pa je včeraj dopoldne padel s kolesa 37 letni Jože Pajtlar ter si močno poškodoval desno roko.

— Zagonetno izginotje, o katerem smo že včeraj poročali, je sedaj pojasnjeno. Od neke plesne zabave v Studencih je izginila odnosno bila je na zagoneten način odpeljana 19 letna Marta M. in so jo varnostni organi od

skim ovaditeljem, Sodnik je obsodil vse štiri kvartopirce, ki so dobili po 1500 Din kazni, tudi ovaditelj sam, denar, ki ga je zaplenila policija, pa zapade v korist državnega fonda za zgradbo kazenskih zavodov. Precej drago je toraj bilo »naspislanec« in »ferblanje«. Oškodovani mesar je trdil, da bi ne bil ovadil, ako za ne bi tovarniški gošufali s tem, da so igrali pod mizo.

Iz Celja

e— Desetletnica Glasbene Matice v Celju, V nedeljo 9. t. m., ob 16. priredi v veliki dvorani Celjskega doma Glasbena Matice v Celju slavnostni koncert v proslavo 10 letnice obstoja. Na sporedu bodo zborove, solistične in orkestralne točke.

e— Na koncertu Glasbene Matice v nedeljo 9. t. m., ob 16. (velika dvorana Celjskega doma) se bodo izvajale predvsem skladbe slovenskih mojstrov jugoslovenske češke in ruske. Godalni kvartet (brata Sancin, Scaram in Bajde) bo prednašal originalni »Slovaški kvartet« Al. Glazunova op. 26, kar je na plakatih pomotoma izostalo. Koncert je zasnovan zelo velikopotezno. Koncert bo ob taki uri, da se ga lahko iz najbolj oddaljenih krajev udeležijo vsakdo, ker so ugodne prometne zveze. Rezervirajte vstopnice v knjigarni Goričar in Leskovšek. Konc. koncerta bo ob 18.

e— Tragična smrt učilke. Včeraj smo poročali, da se je v ponedeljek popoldne iz jeze in ljubovalnosti po manjšem prepiru s svojo sestro zastarila 15letna Frida Findrčerjeva z Ostržnega pri Celju, hčerka upokojenega poštnega poduradnika in posestnika na Ostržnem. Dekletke je bilo v nevarnem stanju sprejeto v terek proti jutru v celjsko bolnico, kjer mu je bila nudena vsa potrebna zdravniška pomoč. Zdelo se je, da bo Frida okrevala in da je smrtna nevarnost odstranjena. V terek zvečer pa je deklica podlegla strašnim poskodbam v notranjih drobcih.

Iz škoške Loke

e— Himen. V soboto sta se poročila gđ. Mici Miklavčičeva, po domače Rotarjeva iz Šube pri Škofiji Loki, uradnica pri čerkovnem uradu v Ljubljani, in g. Jančez Erjavce, fotograf v Višnji gori. Obilo sreče!

SPORT

Holmenkolnski dan v Oslu

Nekaj podrobnosti o teku na 17 km — Tekmovalce v skokih — Sramel je skočil 33,5 m — Življenje na Norveškem.

Oslo, 1. marca 1930

Danes je prvi holmenkolnski dan! Prejšnje prireditve je izvedel Norges Skiforbund; tradicionalne holmenkolnske prireditve pa prireja Torningten til Ski Idretens Fremme. Prireditve so kar najslabše organizirane ter so pravi narodni praznik Norveške. Vse šole imajo prosto, tudi po uradih se po večini ne dela. Holmenkolnske prireditve obsegajo kombinirano tekmovalstvo in vztrajnostno tekmo na 50 km. Za kombinirano tekmovalstvo se je prijavilo 163 tekmovalcev in sicer v dveh razredih. V razredu A startajo samo korijeje, t. j. oni tekmovalci, ki so na holmenkolnskih prireditvah že dosegli darila, v razredu B pa ostali izbrani tekmovalci; prvaki klubskih in okrožnih prireditelj.

Vsi tekmovalci od 20. do 32. leta smejo na Holmenkolnu startati le v kombinaciji. Le starejši razred nad 32 let ter najmlajši razred od 18 do 19 leta smejo le skakati.

Tek na 17 km se je vršil, danes ob 10. Proga je bila razmeroma lažja kot prvič, le sneg je bil proti popoldnevu že slabši, tako da so bili tekmovalci v višjih številka-mi precej handicapirani. Med temi nesrečniki so bili tudi naši, ki so imeli vsi številke od 70 do 92. V razredu A je startalo 98 tekmovalcev. Vse inozemce so seveda spravili v ta razred, kljub temu, da bi pa v resnici spadali po zmoglostih v drugi razred.

Prvih petnajst mest so zasedli Norvežani; prvi Fincc Nykøen je bil 16.; prvi Srednjevropec pa Otokar Nemecky na 19. mestu, kar je brez dvoma velik uspeh pri taki konkurenci. Izgleda, da je Nemecky letos v dobri formi, ter se je tudi že do dobrega aklimatiziral, kajti na Norveškem se nahaja že nad 14 dni. Naši tekmovalci so se držali dobro ter so se precej aklimatizirali. Po prvi tekmi so bili tako izmučeni, da so težko ves popoldan; danes na se jim ta utrujenost ni poznala toliko. Jože Jansa se je odrezal prav dobro ter ima časa 1:26:05 (najboljši čas dneva je bil 1:11:33); za njim je še 7 tekmovalcev in sicer 4 Norvežani ter dva Nemca (Reck-nagel in nemski državni prvak Walter Glass) ter končno Janko Jansa, ki ima čas 1:30:36, ki na v razredu A ni poslednji, temveč ima za seboj še Norvežana Petersna. V razredu B pa je po času za Jožetom Janso še petnajst Norvežanov, za Jankom pa pet Norvečanov. Sramel je vozil kljub bolni nogi, toda ni zdržal ter je moral odstopeniti.

Publika naše fante že prav dobro pozna ter je bilo klicanje »heja Jankov« in »heja Josko«, na celi progi pogosto. Posebno so zvonobuhal Jožeta, ki je vozil malo za Jankom, češ da ga naj dohiti.

e— Konj brez voznika. Pred par dnevi so vaščani v Dragi pri Škofiji Loki ustavili konja z vozom, ki je zavozil v vasico brez spremlevalca. Pozneje se je dognalo, da je nerodni voznik med vožnjo padel z voza in pustil oditi žival z vozom samo po cesti naprej. Voznik je zaradi svojega posebnega razpoloženja potreboval dokaj časa, da je zopet našel živinče z vozom.

Iz Novega mesta

e— Sreski kmetijski referent in njegov pomočnik uradujeta ob tržnih dneh (ponedeljkih) v vseh zadevah kmetijstva. Kmetovalcem se priporoča, da se zglase pri sreskem načelniku (soba št. 10) posebno v zadevah nakupa plemenske živine, umetnih gnojil in strojev.

e— Nova drogerija. V hišo ge. Duriničeve na Glavnem trgu pride drogerija, edino podjetje te vrste na Dolenskem. Lastnik drogerije je g. Zafokar iz Ljubljane.

e— Smrtna kosa. Po kratki in mučni bolezni je umrla v 21 letu starosti ga. Kržišnikova. Žena vodje Singerjeve podružnice Zalužojim naše iskreno sožalje.

Iz Trbovelj

e— Občni zbor podružnice SPD v Trbovljah se bo vršil v sredo 12. t. m. ob pol 20. v dvorani Forte na Vodah. Počez vsakotnih poročil bomo sklepali o izvedbi naše prve tombole in o gradnji nove kočice na Mrzlici. Vsi člani in članice ter planinski prijatelji; udeležba naj vam bo prijetna dolžnost!

Iz Ptuj

e— Letni gospodinjski tečaj šolskih sester v Mladiki v Ptuj se prične s 15. t. m. Vse, ki se žele udeležiti tega prekorskega tečaja, naj prijavijo priložito zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in izjavo staršev ali varuha, da se obvežejo plačevati stroške solanja. Tečaj bo trajal do 31. avgusta. Druga pojasnila daje vodstvo samo. Starši, pošljite hčerke v ta gospodinjski tečaj!

Iz Ljutomera

e— Za koncert Glasbene Matice v nedeljo 9. t. m. vlada izredno zanimanje. Osobito mnogo Murkosobčanov je že naročilo vstopnice, ki se dobe v trgovini Repič.

e— »Grafica Marica«. Vaje za to pri-ljubljeno opereto se vrše skoro vsak dan. Te dni pade odločitev, kdaj bo premijera.

Danes popoldne smo imeli nekoliko časa ter smo obiskali največjo tovarno za smuči na Norveškem. Je to firma Hagen Johannsen iz Ski pri Oslu. Johannsen je ustanovitelj firme Johannsen-Nielsen, katero pa vodi vedel Jordell. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji na električni pogon. Johannsen izdelava letno do 15.000 parov, od katerih več kot polovico izvozi v inozemstvo, predvsem v Nemčijo. Delajo izključno samo iz hikorijevega lesa, in sicer vse vrste smuči od navadnih turnih do skakalnih. Zadnji čas je pričel izdelovati tudi specialne smuči za vožnje v smuku. Delavci so nam posamezne faze dela tudi demonstrirali. Skozi 64 rok mora iti vsaka smučka, da je pripravljena za izvoz. Sploh je industrija na Norveškem zelo razvita; v prvi vrsti tesna industrija, kajti norveške hiše niso zidane, temveč skoro vse lesene, le večja poslopja po mestih so zidana. V okolici Osla je nebroj vil in stanovanjskih hiš, ki so pa izključno lesene in belo, odnosno sivo barvane. Norvežani si navadno postavijo svoje hišice na samem, okrog hiše ima pa vrt. Človek bi mislil, da je v teh lesenih hišah mrak, toda to ni res, ker so razmeroma gorkeje kot pa zidane. Interesantno je ribarenje. Ribič naredi v ledu luknjo in lovi, večkrat ostane tam cel dan ter si na ledu tudi kuha. Tako se vidi po celim fjordov v Oslu, ki je zelo velik, polno večjih gruč ljudi, ki love ribe.

Oslo, 1. marca 1930.

Včeraj v petek je bil na Holmenkolnu prvi veliki dan Tekmovalce v skokih. Kljub delavnosti se je nabralo od 35.000 do 40.000 ljudi. Vsi dohodki; ceste, električna železnica, avtomobili itd. vse prenapolnjuje; povsod prenatrpano ljudi. Na Holmenkolnski železnici čakajo ljudje po tri in tudi več ur v vrsti (kakor pri nas med vojsko na kruh), da se lahko odpeljejo. Od Osla do tja se potrebuje z električno železnico skoraj pol ure. Zato odhajajo ljudje na prireditve že precej zgodaj, večkrat že tudi jutraj ter čakajo tekem, ki so popoldne, kar na prostem.

Pogled na to maso ljudi je naravnost veličasten; velikanske tribune so zavite vse v rdeče blago, tako da napravijo ogromen vtis. Organizacija naravnost sijajna. V dobrih dveh urah je bilo absolviranih čez tristo skokov.

Pri skokih pomagajo tudi funkcionarji, slavna imena v zgodovini norveškega smučarstva kot: Bergendahl, Haug, Grötumsbraaten itd. Točno ob dveh prične prireditelj. Najprej norveška himna, potem znak z trobento in prvi skakač že leti po zraku, urno-besno klicanje desetstično glavo množice nagraj tekmovalca. Z neverjetno naglico se vrše skoki eden za drugim, tako, da jih je težko kritično ocenjevati.

Startalo je skupno 151 tekmovalcev, med temi seveda dve tretjini Norvežanov, ki so tudi v skokih pokazali neverjetno nadmočje nad ostalimi in seveda tudi nad severnimi narodi.

Žirija je oficijelne rezultate izračunala samo od 53. mesta. Od 53 prvih mest pripada Norvežanom nič manj kot 49 mest.

Prvi inozemec je Šved Rylander, ki je na petem mestu, dalje je Švicar Kaufmann na 22. mestu ter Poljak Czeh na 34. mestu. Do 53. mesta ni niti enega Finca, niti Nemca, niti Čeha. Nas je zastopal Sramel, ki je kljub bolni nogi za naše razmere dobro odrezal. Prvi njegov skok je bil s padcem drugi pa stilo čeden, le nekoliko kratek, t. j. 33,5 m. V časopisu so ga omenili kot dosti čeden, toda previdno. Ni pa v skoku on zadnji, ter jih ima za seboj najmanj 10 — 15, namreč vsi oni, ki so padli pri obeh skokih in tudi mnogo, med njimi tudi dva Nemca Aermel in Bogner. Nerodnih padcev ni bilo razven enega, t. j. Čeha Trz-gne, ki je vzel prevelik predklon ter je napravil v zraku salto, toda k sreči ni utrpel večjih poskodb.

Zmagovalec Gunar Andersen je imel najdaljši skok dneva, t. j. 50 m, ter je bil stilo dosti dober. Favorit, popularni Sig-mund Ruud, se je plasiral na tretje mesto, to pa po krivdi njegovega prvega skoka, ki je bil ponosčen ter tudi kratek. Njegov drugi skok pa je bil brez dvoma najboljši skok dneva. Sijajen skakač je tudi njegov brat Birger, ki je star šele osemnajset let, pa se je plasiral na 20. mesto. Sploh so se Kongberžani (domovinski kraj našega Hanssena) zelo dobro držali ter je njihov tretji konkurent Olaf Ulland zasedel peto mesto z enakim številom točk kot Šved Rylander. Četrty njihov tekmovalce (eden najboljših sploh) Tönsberg je pa imel smolo in je enkrat padel. Znan olimpijski zmagovalec Alfa Andersen se je plasiral na sedmo mesto, olimpijec Kleppen na 26. mesto. Znani kralj skokov Tullin Thoms je šel na 10. mesto.

Prireditvi je prisostvoval tudi kralj s vso rodbino, seveda tudi prestolonaslednik, ki je pa itak pri vseh prireditvah navzoč. Sijajno organizirana je poročevalska služba. Ko pridete iz Holmenkolna, imate že prve izdaje časopisov z vsemi rezultati in slika-mi zmagovalcev, seveda se smučarstvu žrtvuje tam vedno le prva stran. Večji časopi-si imajo na Holmenkolnu svoje lastne tele-fonske proge in seveda tudi po več foto-grafov. Telefonično se dikтира, napiše na pisalni stroj in takoj gre v stroj. Sijajna je ta organizacija; prepričan sem, da bi se to težko dalo izvesti kje drugje kot na Norveškem. Seveda se teh izdaj s sportni-mi rezultati proda ogromno število, kajti za holmenkolnske rezultate se zanima vsa-kdo, od narodnega delavca do stare mam-ker ter služkinje in studenta.

Zivljenje v Oslu je drago. Tako stane hotelska soba dnevno od 5 — 12 norveških kron, kar je 75 — 180 Din; zajtrk od 1 — 2 kroni (krona je približno 15 Din), kosilo od 2 — 4 krome itd.

Interesantno je, da se kosilo po hotelih servira do 6. zvečer. Zjutraj Norvežani spe, ob 8. so še vse ulice prazne kot pri nas ob 6. zjutraj. Vsi uradi pričnjo ura-dovati šele ob 9. Takrat se odpro tudi trgo-vine ter so odprte do 5. popoldne. Na vsak račun moraš plačati na Norveškem 10 odstotkov državnega davka ter po hotelih še 10 odst. napitnino, tako, da se račun, ki v ceniku iz zglejajo skromni, precej zvišajo. Interesantno in za naše razmere čudno je, da je na moko in kruh monopol, dočim so tobaci in izdelki v prosti prodaji. Alkohol-na prepoved, ki je bila nekaj časa na Norveškem vpeljana, je odpravljena, vendar so pa še gotove omejitve. Norvežan se pi-jače ne brani, pijejo največ žganje in pivo, kajti vino je predrago ter si ga zaradi tega ne morejo privoščiti.

Oslo samo, ki ima okrog 250.000 prebivalcev, je prav zanimivo mesto, promet je zelo velik. Sijajno imajo organizirano električno cestno železnico ter avtomobilski promet. Avtomobili so izključno ameriškega izvora.

Sijajna je ponoči svetlobna reklama, ki je čisto ameriška. Krasna so tudi javna poslopja, predvsem pošta, narodno gledališče itd. Zelo razširjen je na Norveškem telefonski promet, samo Oslo ima nad 40 tisoč naročnikov; interesantno je, da ima vsaka hotelska soba, tudi v manjših hotelih, svoj telefon.

Prvi mednarodni tekmi v Ljubljani

ASK Primorje je angaziral za soboto in nedeljo — 8 in 9 t. m. — enega najboljših amaterskih avstrijskih klubov in sicer Grazer Sport-klub iz Gradca. To bosta torej v letošnji nogometni sezoni prvi mednarodni prireditvi.

Gostje so obvezani, da nastopijo v Ljubljani s svojo, odnosno najmočnejšo garnituro, v kateri igra mnogo reprezentativnih igralcev.

Tekmi se bosta odigrali ob vsakem vremenu. Natančnejši spored in čas odigranja bomo še pričakali.

Smrt odličnega sportnika. Včeraj je umrl naglo smrti v cvetu svoje mladosti g. Edo Ra-koš, brisovski pomočnik v Ljubljani. Pokojni je bil več let član ljubljanskega Slovana, za kate-rega je opetovan nastopal v prvem moštvo in v rezervi. Bil je simpatičen mladček, vedrega značaja, splošno priljubljen med znanci in prijatelji. SK Slovana je z njegovo smrtjo zadela težka izguba. Bodi pokojnemu ohranjen časten spomin, preostali nam sožalje!

SK Slovan, predsedstvo. Pozivamo vse igra-še in ostale člane, da se udeležijo pogreba umrlega člana E. d. Rakoša, danes ob 5. pop. izpred metavaške veže klubi, bolnice.

Medklubski smučarski tekmi stafet. Smučarski klub Ljubljana razpisuje za nedeljo 16. t. m. medklubsko stafetno tekmo na progi 20 km s startom ob 10. popoldne pred klubovo kočjo v Planici pri Tamarju, c. p. listom. Start je dovoljen vsem pri JZSS verificiranim tekmoval-cem. Tozadnevne prijave s prilaganim vred v iz-nosu Din 20 za Stafeto je poslati do najpozneje 14. t. m. na naslov Dorče Rovar, TPD, Ljubljana. Morebitne naknadne prijave sprejema vod-stvo tekme na dan tekme same v klubovi koči in sicer do 9. popoldne, nakar se vrši zrebanje startnih števil in obljavi povelj prog. Zmagova-valna Stafeta prebne kot darilo v trajno posest nočal, posameznik pa, ki doseže najboljši čas dneva, povečano sliho Jalovca.

Službeno iz IHP. Seja uprave odbora danes ob 20. v damskem salonu kavarne Emona. Ude-ležba za vse odbornike obvezna.

ASK Primorje (centralni odbor). Seja cen-tralnega odbora danes ob 21. v kavarni Emona.

SK Natakur. Redni letni občni zbor bo v noči od 12. na 13. t. m. ob 2. zjutraj v kavarni »Central« z občinalnim dnevnim redom. Povabilo naloževstvo!

SK Krško. Danes ob 20. seja občnega od-bora v gostilni Usarick, Parkšajkov trg 2.

Motokolesarski klub Ilirija naznanja celo-zkupnemu članstvu, da se vrši redni letni občni zbor v soboto dne 8. marca t. l. ob 20. v Pre-šernovi sobi restavracije »Novi svet«.

Plavalna sekcija SK Ilirije ima sejo nabel-stva danes ob 18.15 v damskem salonu kavarne Emona.

Lepši zobje SARGOV KALODONT GOSPODARSTVO

Devizne rezerve Narodne banke se bližajo drugi milijardi. Iz izkaza Narodne banke od 28. februarja je razvidno, da se stanje deviznih rezerv v zadnji četrtini februarja ponovno povečalo za 45 milijonov Din (v tretji četrtini februarja je bilo zabeleženo povečanje za 100 milijonov in se tako bližajo že drugi milijardi Din. Zaradi večjih dvigov države iz računa njenega do-lroimetja pri banki za plačila ob novem mesecu in zaradi izdaje bankovcev pri pre-vzetju deviz se je obtok bankovcev dvignil za 170 milijonov Din. Stanje meničnih po-sojil je nadalje zelo nizko in znaša komaj 111 milijonov napram 1350 milijonov kon-cem februarja pre. leta. Glavne postavke izkaza so naslednje (vse v milijonih Din): v oklepajih razlike napram stanju od 22. fe-bruarja): aktiva: obtok bankovcev 405,4 (- 0,3), saldo raznih računov (tečajne di-ferenčne deviz) 1686,3 (+ 45,3), posojila na menice 1141,1 (- 15,1), lombard 236,0 (+ 4,3); pasiva: obtok bankovcev 2559,6 (+ 170,0), zirovne obveznosti napram drž-avi 323,2 (- 142,9), ostale zirovne obvez-nosti 1228,4 (+ 10,6), razne obveznosti 180,1 (- 3,5).

Znatno nazadovanje prometa beograjs-ke borze. Kakor smo že poročali, se je lani promet zagrebške in ljubljanske borze na-pram letu 1928, nekoliko povečal, za beo-grajsko borzo pa doslej še niso bili objavl-jeni podatki. Iz poročila Narodne banke za zadnje četrtletje pre. leta, ki je tu ni izšlo, pa posnemamo, da je promet beograjske borze lani znatno padel. Znašal je le 2258 milijonov Din napram 3090, 2680, 2853, 4211 in 3703 v predhodnih petih letih. Lan-ski promet beograjske borze je bil torej ce-lo manjši kakor v doslej najslabšem letu 1927., napram letu 1928, pa je padel za okrog 800 milijonov Din. Podrobnosti glede prometa v posameznih vrednotah še niso znane. Ko je predlanski promet beograjs-ke borze prekorajil tretjo milijardo, je bilo pričakovati, da se bo beograjska borza po prometu povsem približala zagrebški, ki je imela v tem letu 3,2 milijarde Din pro-meta. Lani pa se je promet zagrebške bor-ze zopet dvignil na 3,4 milijarde, dočim je bil promet beograjske borze za preko eno milijardo manjši od prometa zagrebške borze.

Dubrovnika konferenca gospodarskih zbornic preložena. Konferenca vseh gos-podarskih zbornic, ki bi se morala v početku aprila vršiti v Dubrovniku, je po sklepu vseh zbornic preložena na maj.

Tečaj za avtogeno varjenje. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI opozar-ja kovinarske mojstre in pomočnike, da se vršila v Ljubljani dva tečaja za avtogeno varjenje. Prvi tečaj, ki bo samo za začetnike in manj izvežbane varilce, bo trajal od 24. t. m. do 5. aprila celodnevno. Drugi tečaj za že docela izvežbane varilce, osobito one, ki so že obiskovali kak tečaj, pa bo trajal od 7. do 12. aprila. Oba tečaja se bosta vršila v kovinarski delavnici Tehniške srede-nje šole v Ljubljani. V začetniškem tečaju se bo poučevalo varjenje enostavnejših pred-metov, predvsem železo in jeklo, v tečaju za izvežbane varilce pa se bo poučevalo komplicirano varjenje v različnih kovinah, med drugim tudi v aluminiju in bakru. Var-jenje je tolikega pomena za kovinarske obrtnike, osobito za ključavničarje, mehnič-ke in kovače pri raznih popravilih na po-ljedelskem orodju in na strojih, na avtomo-bilih itd., da je neobhodno potrebno, da ga uhvalda vsak boljši kovinarski moister, od-nosno pomočnik. Pristojbina za mojstre in delovodje znaša v začetniškem tečaju 190 Din, v dopolnilnem 500 Din, za pomočnike 50 Din, odnosno 100 Din. Rok za prijave traja do 14. marca t. l.

Poučni tečaj za odbore živinorejskih zdru-g se bo vršil v Kranju v Ljudskem domu v petek in soboto 14 in 15. t. m. Na-mem tečaja je, vpeljati voditelje živinorejs-kih zdru-g v podrobnosti poslovanja, zlasti pa jih poučiti glede izvajanja kontrolne mo-že ter vodstva rodnika in drugih knjig. Predavanja se bodo vršila od 8.30 ure naprej predpopoldne in popoldne. V so-boto 15. t. m. popoldne se vršijo demonstra-cije v nekaterih blevih na Klancu in na Primeskem. Pravljalni bodo: dr. Basaj, krim. ref. Jos. Sustič in inž. Muri. Tečaj je velike važnosti za živinorejske zadruge, zato se ga naj udeležijo vsi odborniki in drugi funkcionarji živinorejskih zdru-g.

Dobave. Strojni oddelek direktorje držav-nih železnic v Ljubljani sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave strožnih glav in 1500 kg lja; gradbeni oddelek do 11. t. m. ponudbe glede dobave 1600 komadov tisko-vin; prometno-komercialni oddelek od 12. t. m. ponudbe glede oddaje 47 komadov dvokolesnih železnih vozovčkov in 1 železne samokolnice v popravilo ter glede dobave cevi za helioforke in medene pločevine. (Po-goj se na vpogled pri navedenih oddelkih.) Di-rekcija državnega rudnika Breza sprejema do 20. marca ponudbe glede dobave le-žajnih bokov, azbesta, izolirane žice itd. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

BORZE

5. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet približno velik zlasti v devizah Du-na in Berlin. V zvezi z zopetno okrepitvijo švicarskega franka so tečaj deviz tudi pri nas ponovno nekoliko nazadovale, in sicer za Newyork od 56,68 na 56,645, za deviza Trst od 297,54 na 297,29 in za devizo Dunaj od 8 na 7,9946.

Na zagrebškem efektom tržišču je bilo danes razpoloženo v državnih papirjih pre-cej čvrsto. Vojna škoda se je okrepila ter se trgovala za aranzna po 404, za kaso

po 403 — 404, pozneje pa po 405, za marec po 404,5 in za maj po 405. Tudi investicijsko je čvrsto pri 83,5 — 84,5 brez prometa. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Unionbanki po 208, v Jugobanki po 88 in v Pražedionu po 935, med industrijskimi papirji pa je bila zaključena le Trboveljska po 468.

Devize in valute. Ljubljana, Amsterdam 22,755, Berlin 13,527 — 13,5575 (13,5425). — Bruselj 7,9091. — Budimpešta 9,9261. — Curih 1094,4 — 1097,4 (1095,9). — Dunaj 797,96 — 800,96 (799,46). — London 275,81. — Newyork 56,645. — Pariz 222,03. — Praga 167,71 — 168,51 (168,11). — Trst 297,29. Zagreb, Pariz 221,03 — 223,03, London 275,41 — 276,21, Newyork 56,66 kabe-l, 56,545 ček, Bruselj 790,91, Milan 296,191 do 298,101, Amsterdam 22,725 — 22,785, Berlin 13,5275 — 13,5675, Dunaj 797,96 — 800,96, Curih 1094,4 — 1097,4, Praga 167,71 — 168,51. Curih, Zagreb 9,1275, Pariz 20,2625, Lon-don 25,16, Newyork 517,70, Bruselj 72,15, Milan 27,115, Madrid 60,75, Amsterdam 207,625, Berlin 125,565, Dunaj 72,93, Praga 15,3375, Budimpešta 90,50, Bukarešta 3,0775, Varšava 58,075, Sofija 3,7525.

Elekti. Ljubljana, 5% Blair 33,0 blago, 7% Blair 83 bl., Celjska 170 den., Ljublj. kredita 125 den., Pražedion 930 den., Kreditni zavod 160 den., Vevče 132 den., Strojne 75 den., Ruše 250 — 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzna 404,25 — 405, kasa 404,5 — 405, za maj 405,5 — 406, za december 410 — 412, investicijsko 83,5 — 84,5, agrarne 51 — 52, 8% Blair 92 — 93, 7% Blair 72,5 — 83, bančne vrednote: Pražedion 930 — 932,5, Union 208 — 210, Juzo 88 — 89, Kredita 101 — 105, Narodna 8500 den., Srpska 168 den., Ljubljanska kredita 125 den.; indus-trijske vrednote: Gutmann 185 — 190, Sla-veks 84 — 87, Slavonija 200 den., Drava 267 do 295, Sečerača 385 — 390, Brod zavod 107 — 112,5, Vevče 125 den., Isis 28 den., Dubrovačka 430 — 440, Trbovlje 469 — 471. Beograd, Vojna škoda 402,5 — 403,75, in-vesticijsko 85 — 85,75, agrarne 52 zaklj.,

Blagovna tržišča

Jaja.

8 tržišča jaje. Pritokovanja glede zbolj-šanja cen na tržišču jaje se žal niso uresni-čila. Zbogom konserviranih jaje se zvečer po-šle, toda zaradi mizega vremena je letos na-ulo nastopila nova produkcija, ki je na trg ne more absolvirati, ker v tem času hladni-še se ne kupujejo blaga za konzerviranje. Produkcija naščinjuje konsum in posle-lice se kačajo v novemnem nazadovanju cene na domačem kakor tudi zunanjem tržišču. Na-kupovalci plačujejo blago sedaj le po 60 do 65 par za kmetad.

Les.

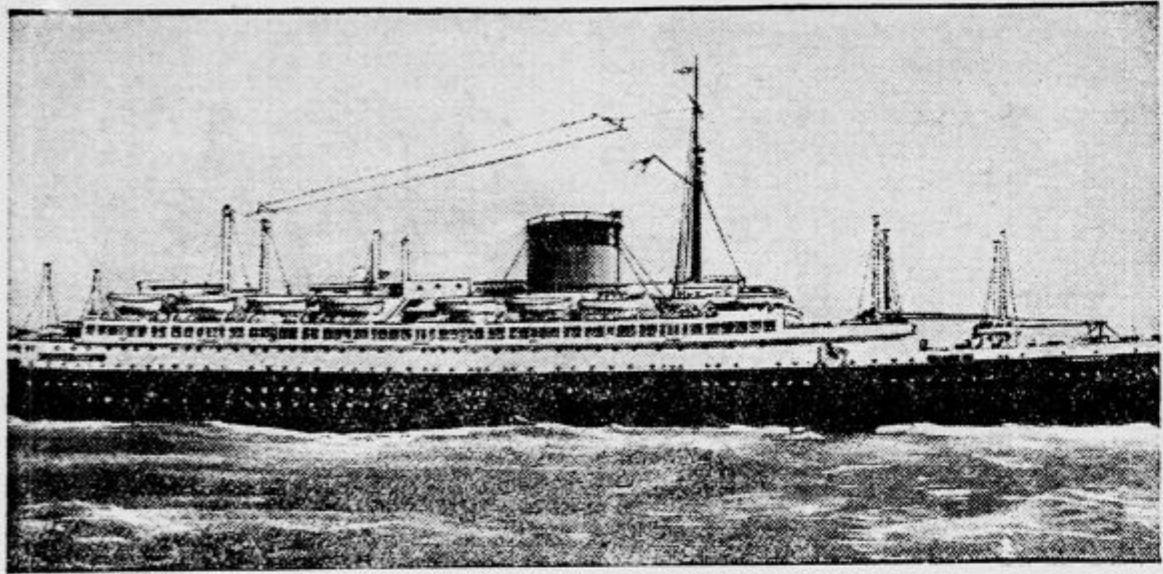
Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendenc-a za les nespremenjeno milačna. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za 1 vagon desk (smreka, jelka, tombante, lepo blago, 4 m, od 18 cm navzgor, debelina 20 mm). Ponud-be pa so za 222 m³ jelovih in smrekovih desk (raznih dimenzij), za hrastove frize, boules, parizerje, remeline, plohe, letve in splint, frize, za bukove lestone in chevrone in za rezano bukovino.

Žito.

Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendenc-a za pšenico čvrsta, za ostalo žito stalna. Zak-ljučkov ni bilo. — Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plač-ljiva 30 dni): baška kg težka 266 do 268,5, 78 kg po 262,5 — 265, 77 kg po 258,5 do 260,5; moka: »og« feo Ljubljana, plač. po prejemu po 415 — 420; koruza: baška, su-šena, navadna tarifa po 180 — 185, mlev-ska tarifa 170 — 175, času primerno suha po 157,50 — 160. — Jčemen: baški 63/64 kg 170 — 175; oves: baški navadna vozina 205 — 210; rž: 72/73 kg 207,5 — 210.

Novosadska blagovna borza (5. t. m.) Tendenc-a nestalna. Promet: 21 vagonov pšeni-ce, 22 vag. koruze, 2 v. ovas in 4 v. moke. Pšenica: baška 77 kg 205 — 207,5; 78 kg 207,5 — 210; gornjebaška in banaška Tisa 207,5, 78 kg 210 — 212,5; sremska 77 kg 192 do 195. Koruza: baška in sremska 97,5 do 100; za april — maj 102,5 — 105; za jul — julij 105 — 107,5, sušena 100 — 102,5. Oves: baški 137 —

Iz življenja in sveta

Francoski pomorski orjak

Model francoskega potniškega parnika »Lafayette« (25.000 ton), ki bo v kratkem spuščen v morje. Pravi, da je novi orjak resen tekmeč za višnje vi pas, ki ga sme nositi najhitrejši prekoceanski parnik.

103letni odlikovanec

Francoski državni predsednik je odlikoval s križem Castne legije za dolgo, vzorno življenje in ganljivo zvestobo domovini Alzačana Jožefa Zaleskega, poljskega delavca. Novi vitez je najstarejši med svojimi kolegi. Kot 10 leten pastirček si je pričel služiti kruh, potem je postal hlapec, zdaj je 103 leta star prevzičkar in ni zapustil nikoli v teku dolgega življenja svoje rojstne vasi Mignueville. Vendar mu usoda ni bila preveč naklonjena, in med svetovno vojno se je trikrat le slučajno rešil smrti. Nekoč je udaril nemškega narednika, ki mu je odnesel svinjsko kračo. Vojna sodnja je Zaleskega obsodila na smrt in je bil pomiloščen le z ozirom na njegova leta. Tri mesece pozneje je zapustil stari dom in postal je zapustil stari dom in postal je zapustil stari dom...

čiti iz plina, ki bi postal na ta način nestrupen, toda tu se pojavljajo razne ovire gospodarske narave. Oglikovega oksida je v svetilnem plinu 16% in če bi ga odstranili, bi pomenilo, da bi ostalo za 16% manj plina, pri čemer je še treba vračunati stroške za izločevanje. To bi pa pomenilo, da bi se cena plinu silno zvišala, a za to bi se odjemalci bržkone lepo zahvalili. Tako so začeli iskati drugih načinov za razstrupljanje že pripravljenega plina. Teh načinov je danes več in najobičajnejši je v tem, da spreminjajo oglikov oksid v nestrupeno oglikovo kislino ob temperaturi 500° C in s pomočjo železovega oksida. Pri tem uporabljajo tudi vodno paro, ki daje potrebno količino kisika za spreminjevanje oglikovega oksida v oglikovo kislino. Vodnik, ki nastaja pri tem procesu, prehaja kot sestaven del v svetilni plin. Ker poraba vode ni velika in ker je predelani plin po kurilni vrednosti in specifični teži skoraj enak dosedanjemu svetilnemu plinu, se bo ta metoda gotovo razširila povsod, kjer bi radi videli, da bi plin izgubil svoje strupene lastosti.

100krat bistroumnejše človeštvo

Antropolog na Smithsonovem zavodu v Washingtonu dr. Aleš Hrdlička je imel te dni predavanje, v katerem je izvajal, da bi ljudje lahko 100 krat bistreje mislili nego danes. Naši možgani sestojijo iz deset milijard celic, ki pa so komaj v enem svojem odstotku proste strupenih, paralizirajočih snovi, tako da ne morejo izvrševati tistega dela, ki bi ga morale izvrševati. Vse to je posledica nepopolnega delovanja našega organizma, ki bi ga lahko popravili s popolnejšim obtokom krvi. Bodoče človeštvo bo gotovo našlo sredstva, da poživi in osveži delovanje krvi in tedaj mu bodo možgani stokrat bistroumnejši, nego so naši dandanašnji.

Diogenov sod

V času, ko je bila stanovanjska kriza v sovjetski Rusiji na višku in se je stiskalo marsikje po dvalet oseb v dveh majhnih sobicah, je neki boljševiški govornik skušal na javnem shodu potolažiti množico med drugim s tem, da se je domislil starogrškega modričana Diogenea, ki da je stanoval v navadnem sodu in se počutil navzlic temu srečnega. »Kaj?« se je začudil tedaj nekdo iz množice na ves glas, »cel sod je imel na razpolago zase samega?«

Rože v letalu

Znamenita vrtnarska podjetja v Aalsmeeru na Holandskem se poslužujejo že del časa letal za izvažanje svojih pridelkov. Tako je mogoče, da prodajajo zvečer po raznih evropskih mestih cvetlice, ki so jih še zjutraj istega dne odrezali v Aalsmeeru. Do pol 10. so jih pregledali, sortirali, spravili v zabojne in odpeljali na letališče Schiphol pri Amsterdamu. Ob 12. jih letalo že dvigne v polet proti Berlinu. Ob 17. so tam,

ob 18. so že spet na potovanju v vlak, proti Drazdanam—Pragi ali Kodanju—Stokholmu. Prevoz zaboja s tisoč vrtnicami stane okrog 500 Din. Tuipane izvažajo bolj poredkoma na opisani način. V času, ko cvetejo majnice (španski bezeg), pa vozi celo po več letal na dan.

Pet ljubimcev in eno dekle

Sodščice v Reggio Calabria je obsodilo pet veleposestniških sinov na skupno 124 let ječe, ker so v opitem stanju napadli neko dekle in jo posilili. Zadeva pa se ne bo končala tako tragično. Objejni mladeniči so se namreč sporazumeli, da se bo eden med njimi poročil z mladenko, da bi vsaj malo popravili svoj greh. Dekle si je izbralo mladeniča, ki si jo je prvi izbral za žrtev svoje nepremišljenosti. Ostali štirje so tedaj zbrali 100.000 lir, da jih mladenku paru poklonijo za doto. Ta nepričakovani preobrat v zadevi je povzročil, da so oblasti proces obnovile in obtožencem so pri tem procesu vse odpustili. Seveda pa jih izpuste iz ječe še po izvršeni poroki in ko bodo izplačali tistih 100.000 lir.

Čemu bi živeli?

Neko ameriško pogrebno podjetje se priporoča občinstvu z naslednjim oglašom: Čemu bi živeli, ko Vas pa naše podjetje pokoplje za borih 10 dolarjev in še manj?

Smrtna kazen vseučiliškega profesorja

James Snook, profesor na živnozdravniškem oddelku ohijske univerze, ki je v pilanosti ubil svojo ljubimko dijakinjo Theodo Hix, je končal te dni svoje življenje na električnem stolu. Za njegovo pomiloščenje je bilo vloženo nebroj prošelj, ki pa so ostale brez uspeha.

SOKOL

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE opozarja vsa bratska sokolska društva in župe, da naj ne pošiljajo posebnih brzojavnih čestitk bratu prezidentu Masaryku ob priliki njegove 80 letnice, ker bo to storilo starešinstvo Saveza v imenu celokupne organizacije našega Sokolstva. — Starešinstvo SSKJ.

Ljubljanskim sokolskim društvom! Sokolstvo Ljubljane se udeleži slavnostnega sprejema po Ljubljani ob priliki proslave 80letnice prezidenta Masaryka ter se zbira po navodilih društvenih uprav. Skupni zbor je nato pri Mestnem domu ob pol 19. Obleka je civilna z znakom. Udeležiti se vsi, članstvo in naraščaj!

Jugoslovenska sokolska matica priporoča bratskim sokolskim društvom slike in lepe razglednice prezidenta Masaryka. Sežite po njih, dokler zaloga traja. Godbeni odsek Sokola I Tabor. Danes zvečer izredna vaja pihalne godbe. Vsi in točno! — Zdravo! — Kapelnik.

Po ualogo saveza SKJ naj prijavi vsako sokolsko društvo s pisмено vlogo prvostopni upravi kot policijski oblasti, da je bilo osnovano po zakonu o Sokolu kraljevine Jugoslavije. Hkratno se mora prijavitelj tudi novoumenovano društveno upravo bližnja navodila o tem vsebuje zadnja številka Sokolskega glasnika.

Nova Sokolska društva se snujejo v Krapinskih Toplicah, ki bo pridruženo sokolski župi Zagreb ter v Vukmaniču. Pred kratkim ustanovljena društva Orovaec in Zlatar so poslala že svoja poročila upravi saveza ter so bila dodeljena pripadajočim župam.

Savezni kataster, ki je bil dosedaj še v Ljubljani, se je koncem februarja preselil v Beograd na sedež saveza. Zato naj pošiljajo vsa bratska društva in župe vsa nadaljnja poročila in ostalo pošto, ki se tiče katastra na savezni naslov v Beograd.

SKS Sokolsko društvo Jesenice priredi v nedeljo dne 9. t. m. ob 11. dopoldne v sokolskem domu na Jesenicah slavnostno akademijo v proslavo 80 letnice predsednika CSR Tomaža G. Masaryka. K tej manifestaciji jugoslov.-češkoslov. bratstva so vabljene vsi predstavniki državnih in samoupravnih ter vseh kulturnih in humanitarnih društev in ustanov na Jesenicah, vse njih članstvo in vsa naša javnost. Vstopnine ni.

Odbor Sokolskega društva Jesenice je te dni razposlal vsemu članstvu in prijateljem sokolstva posebno tiskano poslanico, v kateri je točno očrtan program Sokolstva v okvirju nove državne telesno-vzgojne organizacije. Članstvu so bile poleg poslanice priložene tudi poštne položnice ter se članstvo ljudno opozarja, da izvoli naznati članarino za leto 1930, po možnosti za celo leto, ali pol leta, ali za eno četrtletje.

Spomladansko solnce vabl zopet k trvdli DRAGO SCHWAB, ki je prejela prekrasne

angleške komgurne

ter fresko blago za pomlad in poletje. Včeraj je bil že pravi naval kupcev. Kupili so nad vse ugodno.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Četrtek, 6. marca. LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Dekliška ura. — 17.30: Masarykova proslava. (Govori g. konzul Resl.) — 18.30: Industrija v svetovnem gospodarstvu. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Prenos opere iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila. — Laika godba.

Petek, 7. marca.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Gosposniška ura. — 19.30: Italijanščina. — 30: Predavanje o pevskem potku. — 20.30: G. Kovač poje operne arije. — 21: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.40: Koncert radio - kvarteta. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Smetanova opera »Prodana nevesta«. — 22.30: Reproducirana glasba. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert češke glasbe. — 20: Masarykova proslava. — PRAGA 16: Otroški koncert. — 19.05: Slavnostni koncert iz Bratislave. — 20: Slavnostni koncert o priliki Masarykove proslave. — 22.15: Laika godba. — BRNO 16: Prenos koncerta iz Prage. — 19.05: Koncert iz Bratislave. — 20: Slavnostni program iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Koncert orkestra mandolin. — 20.15: Prenos koncerta iz Filharmonie. — Godba za ples. — DUNAJ 11: Donoldanski kece. — 16.30: Koncert komorne glasbe. — 29: Komedia. — Koncert moderne dunajske glasbe. — BERLIN 16.30: Orkestralni koncert. — 18.40: Pevski koncert. — 20: Poljudni koncert orkestra. — Zabaven program. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 20.10: Dramski večer. — 21.45: Program iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Koncert otroških pevskih zborov. — 20: Večerni koncert orkestra. — 21: Ieralški večer. — Laika godba. — STUTT-GART 16: Koncert orkestra. — 19.30: Pevski koncert. — 20.10: Program iz Frankfurta. — 22.45: Koncert laike godbe. — BUDIMPEŠTA 9.15: Pevski koncert. — 17.25: Koncert orkestra balalaik. — 19.40: Koncert Mozartove glasbe. —

Dopisi

SISKA. Sokolsko društvo priredi 8. t. m. ob 20. v Reininghausu ob priliki 80letnice rojstva predsednika CSR Masaryka akademijo z naslednjim sporedom: otvoritveni govor br. staroste, slavnostni govor, teledvadne, pevске, godbene in recitacijske točke. — Vabljeni!

ZALOG. — Dne 16. februarja se je vršila občinska seja, na kateri je poročal župan o komisijem ogledu glede gradbe občinskega doma. Odmerjeni svet se plača Franciški Cerarjevi iz Slap po 30 Din za m². — Prošnja Črnaka Jožeta iz Slap 36 za postavitev stanovanjske hišice na parceli v bližini zemljišča, ki je predvideno za novo pokopališče, se ugoti. — V nadaljnjem se je sklepalo o najetju amortizacijskega posojila v znesku 1.800.000 Din za razširjenje šole v Dev. Mar. v Polju. Požar pri-draga, da se glede na to, ker šolski zakon določa toliko učnih prostorov, kolikor je razredov, tudi šla v Zalogu po zakonu uredi. Poudarja, da je šola v Zalogu petrazrednica, a ima le troje učnih sob. Pripominja, da glasuje edino pod tem pogojem, da se najame posojilo v takem znesku, da se tudi v šoli v Zalogu napravila še 2 razreda. Opozarja na petrojske razsvetljavo na zaloškem klozdvoru in predlaga, naj se na direkcijo državnih železnic v Ljubljani pošlje vloga, da se na koločvoru v Zalogu napravi električna razsvetljava in da občina k tej napravi prav toliko prispeva, kolikor je prispevala za napeljav na postajališču v Dev. Mar. v Polju. — Na banksko upravo se napravi vloga za izvedbo ceste Zg. Zadobrova-St. Jakob ob Savi in Besnica-Podgrad. — Posestnik m, ki oddaja kostonjev les na postaji Zalog in s tem prekomerno izkorišča občinske ceste, se na predlog Plankarja naloži tlakarina, in to v smislu sklepa od 31. marca 1927. — V občinsko zvezo se sprejmejo Matija Bohar iz Zg. Kašlja, oba sinova pokojnega Jakoba Boharja in Hlebš Anton z ženo in nedolletnimi otroci. — V vojaško evidenco tukajšnje občine se sprejme šolski upravitelj v Dev. Mar. v Polju Viktor Mihelič in njegov sin Viktor. — V krajevni šolski odbor v Dev. Mar. v Polju so bili izvoljeni: Garti-roža Janez, Cimerman Marja, Lajevic Anton, Benčina Janez, Bezlaj Jožef in Hlebš Franc. V krajevni šolski odbor v Zalogu so bili izvoljeni: Černe Janez, Kralj Karel, Dimnik Janez, Rupret Stefan in Plevnik Albin. Proti izvolitvi krajevnega šolskega odbora v Zalogu je vložena pritožba. Za šolo v Dolškem je izvoljen Ivan Kovič iz Lazov. MIRNA PEČ pri NOVM MESTU. — Zimski kmetijski tečaj v Mirni peči je bil odprt 12. januarja. Na tečaju so predavali naslednji gg. strokovnjaki: Fran Malasek, sreski kmetijski referent, o živinoreji in poljedelstvu; Franc Filipič, pomožni sreski kmetijski referent, o sadjarstvu in vinogradništvu; Ivan Vandot, veterinarski svetnik, o živnozdravništvu; Anton Krajšek, sreski podnačelnik, o kmetijski zakonodaji; dr. V. Gregorič, sreski sanitetni referent, o higijeni; prof. ing. Fran Koltošek, o vrtnarstvu; inž. Mat. Abec, o mlekarstvu; nadučitelj R. Obrekar, o kmetijskem spisu; G. Gabrovec iz Ljubljane, o zadrugaštvu; Miroslav Zampa, okrajni gozdar, o gozdarstvu. Slavnosten zaključek tečaja je bil 27. februarja v navzočnosti sreskega načelnika g. Kakla, vseh domačih uradnih činiteljev in tečajnikov. Po primerem vzpodbudnem nagovoru je vodja tečaja g. Fran Malasek priporočal v bodočnosti še bolj tesno sodelovanje kmetovalcev s strokovnjaki. Za pouk se je v imenu tečajnikov prav lepo zahvalil kmečki sin Anton Opara iz Biške vasi, sponjinjatelj se tudi Nj. Vel. kralja, kateremu so prisotni zaključili trikrat »živio«.

SV. LENART V SLOV. GORICAH. V letnem šolskem letu se je ustanovila tukaj gospodinska nadaljevalna šola, ki zelo lepo napreduje. Vodstvo je prevzela učiteljica gđ. Zigaretova, ki je v to svrhu že prej končala razne gospodinske tečaje. Dekleta kakor tudi matere so z dosedanjim uspehom zelo zadovoljne in upamo, da bo tudi končni uspeh odličn. Dekleta se naučijo pripravljati marsikatera jedila, ki jih lahko doma s svojimi razpoložljivimi sredstvi s pridom uporabljajo; tako bo v bodoče tudi naša kmetička gospodinja v kuhinji in gospodinjstvu bolj izobražena. K ustanovitvi je mnogo pripomogel tukajšnji krajevni šolski odbor, ki gre gospodini voditeljici vsestransko na reko in pa Sokol, ki je dal gospodinski nadaljevalni šoli na razpolago svoje kulturne prostore. Upamo, da ta prvi tečaj ni zadnji in da se bo v tem pravcu v bodočnosti delo nadaljevalo. Tudi obrtna nadaljevalna šola lepo napreduje, ima 3 razrede ter šteje 83 učencev, ki prav pridno zabavajo v šoli. Obrtništvo samo uvidi, da mu je potrebna boljša izobrazba k izvrševanju poklica. Nedavno nedeljo se je konstituiral zdravstveni odbor, katerega načelnik je obče znani odvetnik dr. Milan Goršek. Upamo, da nas bo odbor v najkrajšem času presenetil z raznimi higijenskimi napravami. — Prejšnjo nedeljo se je poročila hčerka tukajšnjeega velenoselnika in bivšega župana gđ. Mica Sologrova z mariborskim mesariem g. Babičem. Par so počastili pevci »Lune« iz Maribora ter mu pri poroki v cerkvi zabeli slovo od samskega stapa. Bilo srečno! Te dni je preminul obče čislani tržan, g. Šerško. Težka bolezen mu je pretrgala mlajš življenja in najlepši moški dobi. Preostlim naše sožalje! — Dramski odsek Sokola pripravila »Desetega brata«. Režijo je prevzel prof. Sirk in zato upamo, da nam bo nudila igrer naš umetniški užitek. Pevski odsek je začel s pripravami za koncert. Snuje se tudi salonski orkester. Prosim vse zmožne, da pristopijo in tako pospešijo njegovo rojstvo. Metropola Slovenskih zoric, kakor vidite, ne spi, temveč nosi zastavo kulture in napredka. Obetamo si še lepe uspehe.

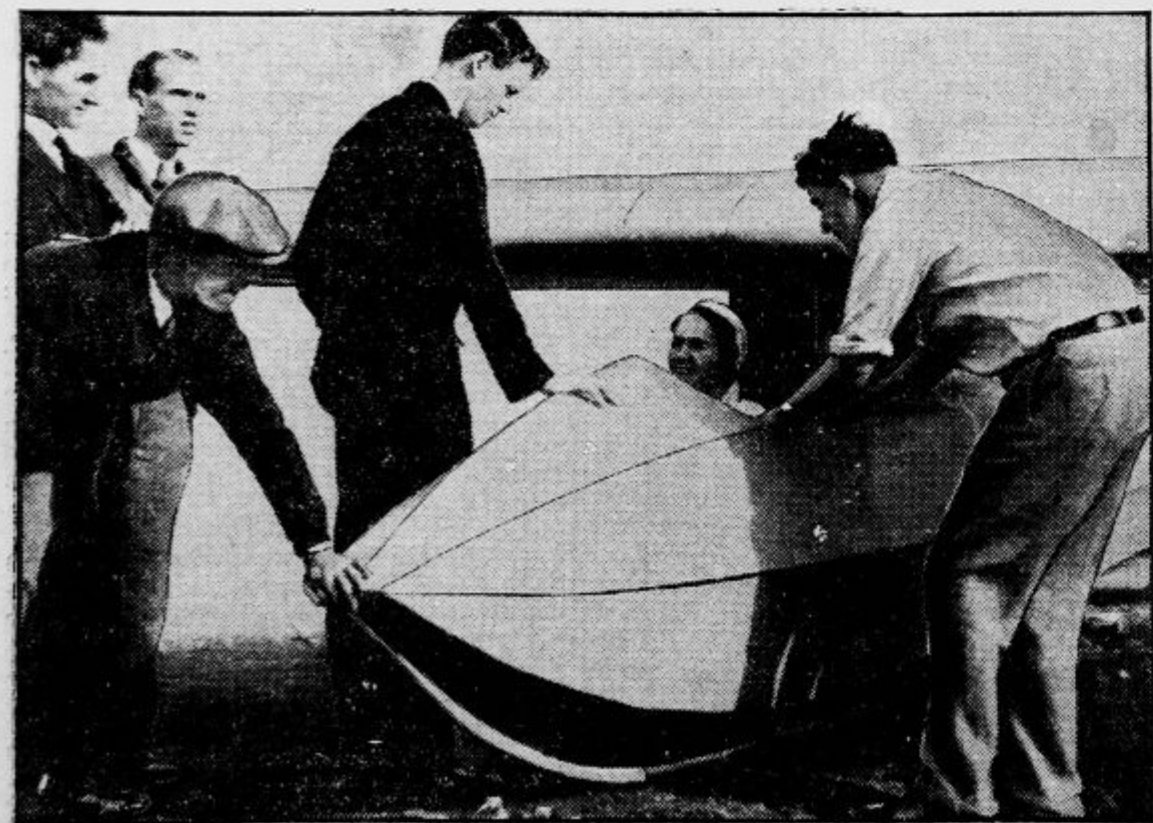
BIRČNA VAS. Malo se oglašamo, toda ne spimo. V zadnjih par letih smo imeli več prav lepih in dobro uspeših mladinskih predstav na solskem odru. Neverjetno, kako se otroci pogumno odrežejo pri svojih, včasih prav dolgih in vendar dobro naučenih vlogah. Starši hodijo kaj radi gledat svoje brihtne otroke, ki se posebno ob državnih praznikih izkazujejo z izredno pridnostjo. Gđ. učiteljica Alacičeva in Drnovškova vodita vse z okusom, spretnostjo in marljivostjo, da so vsi srečni in zadovoljni, otroci kakor roditelji. Pa tudi deška ročna dela, za katera je posebno vpeti gđ. Drnovškova, so v veliko vsrje in korist moji mladini, ker se uče pri tem prav uporabljati čas in blago, kakor se je izkazalo že pri naših razstavah ob koncu šol. leta. Zahvaljujemo se vsem prijateljem šolske mladine in igralcem, zlasti tudi obitelji Stare - Fabjančičevi iz Ruperčvrlja, ki nam vedno rade volje pomore z raznimi darili in ljubezljivo naklonjenostjo.

Bivši ameriški predsednik Tait. Zadnja leta je vršil posle najvišjega sodnika, pa je onemogel in se odpovedal svojemu mestu. Zdravniki menijo, da je njegovo stanje brezupno.

Nestrupeni svetilni plin

Zastrupljenje s svetilnim plinom igra precejšnjo vlogo v statistiki nesreč in samomorov. 12% vsch samomorilnih slučajev prilično se dogodi s svetilnim plinom, ki stoji med samomorilnimi sredstvi na četrtem mestu in to niso brezpomembne številke. Vsekakor bi pomenil nestrupen svetilni plin precejšen tehničen napredek. Njegovo strupenost je treba pripisati nevidnemu in nediščemu oglikovemu oksidu, ki je njegov sestavni del. Ta sestavina bi se dala precej lahko izlo-

Gospa Lindbergh dela izpit. Soproga prekoceanskega letalca je vnetja spor tica. Spričevalo za pilota si je že pridobila, zdaj dela izpit v letanju z letalom brez motorja. Jun ak Lindbergh (z roko na letalu, nekoliko levo) daje soprogi zadnja navo dila pred poletom.

Stalno strokovno nadzorstvo pri proizvajanju. Dokazano najpopolnejša!

„OLLA“ GUM... 14 kar. zlato Din 320. Srebro Din 160. Elegantna ploščnata nikelj cilindrična ura s kamni, kot elika Din 99. ROSKOPJE ura v boljši izdelavi Din 68. Najcenejše kakovosti ROSKOPJE Din 49. Petletno jamstvo. Za neodgovarjajoče se vrne denar. Anton Kiffmann Maribor 136/b. Specijalitet samo za boljše svicarste ure.

Izšel je TRAKTAT O TISKU

I. del: Zgodovinska in primerjalna studija o postanku, razvoju in zaprekah tiska, o vsebini in pomenu tiskovnega prava in tiskovne svobode.

Spisal DR. VLADIMIR KNATLJIC. V kratkem izide II. del. Skupaj trije deli. Ta spis je potreben

ne samo novinarjem pravnikom publicistom politikom avtorjem

marveč prav posebno vzgojiteljem, duhovnim in posvetnim šolam, občanin in županom, zdravnikom in tehnikom, funkcionarjem gremijev, uradom, zavodom in korporacijam

sploh vsakomur, kdor kaj pomeni v javnem življenju ali izpolnjuje kakšno javno nalogo.

Je ena najpomembnejših naših publikacij!

Naroča se po dopisnici pri

Učiteljski tiskarni v Ljubljani

V knjigarnah se za enkrat ne dobi, marveč še le po končani ekspedicijski subskribentom.

Emerson Houghi:

MOŽJE

Roman

13. poglavje.

A pokazalo se je, da mostič vendarle ni bil zanesljiv, zakaj ko je Mandy na onem koncu poslednjik dregnila Andreja Jacksona v rebra, je Andrej omahnil in v svojem prizadevanju, da bi se ujel za drevo, zbil konce deska z njihove podpore. Materina mišičasta roka ga je vkljub temu potegnila na varno in tudi sama se je skopala na vrh, dokaj mokra in zelo radodarna s preklinjanjem njegove nerodnosti.

»Le poglej zdaj, kaj si napravil, ti klavni strahopetec!« je rekla. »Še malo, pa bi naju bil oba utopil in pustil dekle na ladji.«

Mostič, ki je visel na vrvi, je tok zanesel ob debelu nizdol; videti je bilo, da nima zmisla, spravljati ga iznova v njegov prvotni položaj. Dekle se je v neodločnosti krčilo ob odprtini palube. »Pocakajte!« sem ji viknil. Nato sem se iznova spustil v vodo in zabredel kar moči blizu k vratom, tako da mi je segala voda prav do ramen.

»Skočite!« sem rekel in iztegnil roke proti njej.

»Ne morem — bojim se,« je odvrnila z glasom, ki je bil bolj podoben šepetu nego govorjenju.

»Storite, kakor vam pravim!« sem kriknil in bojim se, da moj glas ni bil preveč nežen. »Tako! skočite!« Vstala je, skočila, in ko sem jo prestregel na roke, se je potopila z menoj vred; toda ostal sem na nogah in bredel nazaj, dokler naju ni Auberry dosegel z debela. Ko sva bila spet na varnem, je voda kar curljala od nje in dih ji je zastajal od groze.

»Tako, to je dobro,« je mirno dejala Mandy Mc Governova. »Zdaj smo vsi tu. Vi moški ujemite zdaj ono vrv, potegnite deske sem in napravite nam sedež!«

Auberry in jaz sva se bala, da nama bo težko izpolniti njeno željo, zakaj tok Missourija, ki je zadeval ob tolikšno oviro, je bil zelo močan; a vendar sva porivala težke deske palec za palcem

preko veje, dokler jih nisva spravila na drugo rogovilo in naredila iz njih majave podpore, ki je z eno polovico tonila v vodi, z drugo pa molila iz nje.

»Tako, to bo bolje,« je rekla Mandy, lezoč nanjo. »Pojdite semkaj, ubogo dete. Strašno ste mrzli.« Tako govoreč si je posadila deklico med kolena. »Hej, človek, dajte svoj suknjič,« mi je velela. Ubogal sem jo; žal mi je bilo samo tega, da je bil suknjič ves mokér.

Zdelo se je, da ni na ladji nihče opazil, kaj se godi na naši strani. Slišali smo mnogoštevilne krike, ukaze in teptanje z nogami, a vse to je bilo na onem boku ladje. Nato smo zdajci začuli, kako so jeli stroji delati v nasprotno smer, in malo je manjkalo, da nas valovi, ki jih je zagnalo kolo, niso splaknili z naše negotove postojinke na debelu. Tok je zajel dolgi trup parnika, ko se je premaknil. Slišali smo, kako je nekaj počilo in zaškrpalo; ladja se je po malem odmaknila z otoka in spet zaplavala na valovih.

Nič kaj srečni se nismo čutili zaradi tega. Osvoboditev ladje je obenem sprostila dolge korenine našega velikanskega debela, ki so se bile zapele v otok, in drevo je jelo škrpaje in majaje se drčati s peščine. Nato se je nenadoma zavrtilo in opazili smo, da je voda postala globlja. Šum med vejami je utihnil. Zibaje se smo plavali na rumenih valovih Missourija!

Za trenutek mi je kar dih zastal, zakaj bal sem se, da se ne bi deblo popolnoma prevrnilo. A naše prijateljice gospe Mc Governove ni bilo očitvidno prav nič strah. »To je čisto dobro,« je rekla mirno. »Nikakega zmisla nima, da bi se človeku hlače tresle, dokler ni povoda za to. Ladja nas je zapustila, najbolje je, da sami nekam priplavamo. Ti, Andrej Jackson, pazi na svojo prismojeno dušo; če ne prestaneš stokati, te vržem v vodo!«

Ko sem gledal po veletoku, sem videl luči River Belle, ki se je motovila vse dalje in dalje; kmalu nato sem začul njene zvonce — znamenje, da se je bila ustavila ob bregu. Tok je prihajal s fiste strani z močvirnim prčnim vetrom, zakaj kakor hitro smo zašli vanj, nas je tudi z naglico odneslo dalje.

Tako smo bili prepluli kake tri četrtilje, ko sem opazil na naši strani toka nejasne obrise drevov in videl, da se bližamo dolgemu rta, ki je pod nami štrlel v reko. V resnici bi bila to morala biti globlja stian reke a vrtinec Missourija so muhasti da nikoli

tega. Ko nam je bilo do rta še kakih sto korakov, je naše drevo spet zaškrpalo in se ustavilo. Zadržala nas je bila grmada naplavljenega lesa, ki smo je šele zdaj zagledali. Spet je jela voda šumeti med vejami našega drevesa in drevo se je spet grozeče zavrtilo, a nato je mirno obstalo, dasi je njegovo ogromno, belo, napol potopljeno deblo še kdo ve kam segalo v tok. Očitvidno nam je bilo do brezskrbnosti tako daleč kakor še nikoli ne, čeprav smo se skoraj dotikali brega. Prišlo mi je na um, da bi mogla tudi tu doseči dno kakor pri prvi peščini, Zato sem zlezal po debelu nazaj, do kraja, ki je bil kar moči blizu pri koreninah; ko nisem mogel nikamor več, sem se po malem spustil dol ter začutil pod nogami dno. Tedaj sem jel gledati okoli sebe in oprezno bresti proti kraju.

»Ta reka je nevarna,« je Mandy Mc Governova zaklicala za menoj. »Če vam tok izpodmakne noge, plavajte k bregu; nikar ne skušajte priti nazaj!«

Ped za pedjo sem bredel po toku navzdol in zdajci opazil, da postaja voda v smeri proti kupu naplavljenega drevja plitkejša. Med robom peščine in nagradenim drevjem je zevala spet globina. Komaj do pasu stoječ v vodi, sem lahko dosegel spodnje veje naplavljenih drevov. Ko sem se prepričal, da držijo mojo težo, sem previdno odbredel nazaj k našemu debelu in spet velel tisti mladi ženski, naj gre z menoj.

Prišla je k meni po golem in spolzkem debelu, loveč se z rokami za sleherni oporo, med tem ko so ji gole noge globoko spodsavale v vodo. Slišal sem njeno glasno sopenje in videl, da se trese od groze.

»Semkaj pojdite,« sem rekel, ko je končno prispela do kupa korenin. Kakor se mi je zdelo, je padla spet bolj mrtva nego živa v moje naročje. Čutil sem, kako se me je krepko oklenila okoli vratu in kako se je njeno prožno telo priželo k meni, ko sva se za trenutek oba potopila. A spet sem se ujel na noge in se vzravnal. Ped za pedjo in korak za korakom sem šel z njo po peščini, vedoč, da prideva tako na varno. »Postavite me na noge,« je dejala končno, ko je videla, da zmanjkujee vode. Menj je segala tam samo do kolen, a njej je bila še vedno do pasu in čutil sem, kako je vztrepetala, ko je začutila njen hlad. Njena mala ročica se je trdno oprijela moje roke.

Pri delu nosite samo praktično in udobno obutev

Lady
Din. 169.-

Za vsak dan je treba dobrih, udobnih pa vendar elegantnih čevljev. Ti naši čevlji, narejeni iz finega črnega ali rumenega boksa izpolnjujejo vse te pogoje. Močan usnat podplat, 4 cm visoka usnjata peta z gumo omogoča sigurno in lahko hojo. Isti čevlji iz črnega laka stanejo Din 229.-

Greta
Din. 79.-

Iz lastina ali žameta. Ti čevlji so priljubljeni pri tisočih naših odjemalcev. Doma, v družbi in uradu ter pri vsakdanjem napornem poslu so ti čevlji dokazali s stanovitnostjo, udobno in elegantno obliko svojo pravo vrednost.

Tu Vam predlagamo nekoliko vrst čevljev, ki najbolje odgovarjajo vsem zahtevam noge

Berta
Din. 229.-

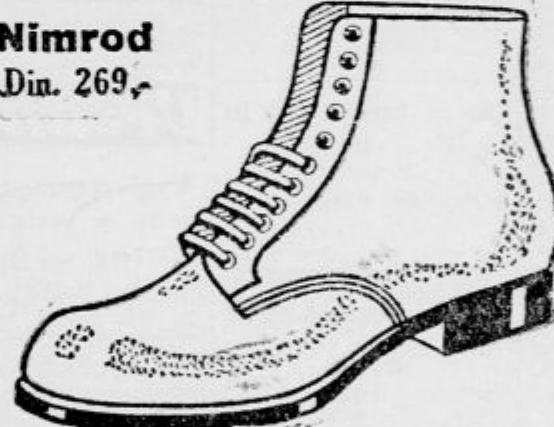
Visoki črni čevlji iz najboljšega kipsboksa. Podplat iz najboljšega krupona, neobhodno potrebni za blato in dež. Gumasti vložek pod podplatom čuva noge pred vlago in mrazom, kar dela čevlje nepremočljive.

Service
Din. 269.-

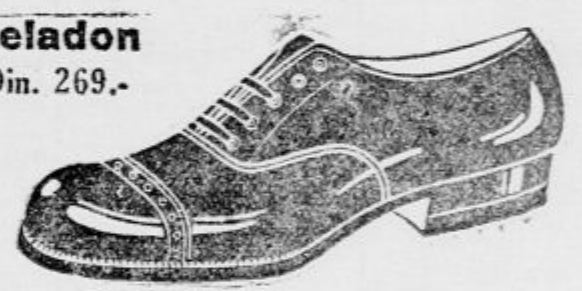
Obutev za štracap. Širok, udoben čevelj iz boksa, z usnjenim ali gumastim podplatom in elastično peto. Negovan s kremo BATA bo zdržal — zlasti z gumastimi podplati — trikrat več od drugih.

Nimrod
Din. 269.-

Iz rjavega dullboksa, z nepremočljivim gumastim jezikom in gumastim vložkom med podplatom. Trajnost podplata je zasigurana še s kovinastimi žeblički. Čuva nogo pred mokroto, blatom in snegom.

Seladon
Din. 269.-

V prvi vrsti udobnost. Širša fazona teh čevljev je pripravna za vsakega gospoda, ki ima širšo ali občutljivo nogo. Olajšuje delo in proži udobnost pri hoji. Izdelujemo jih iz prvovrstnega črnega ali rjavega boksa s čvrstim podplatom. Nizka gumasta peta omogoča elastično hojo.

Mammy
Din. 169.-

Našim materam. Izmenjujte čevlje z zaponko s čevlji na vezalke. Življenje moremo napraviti prijetno z mnogo drobnimi spremembami. Ena teh je — izmena obutve. S tem se osvežuje in hrani obutev in noge.

Postregli Vas bomo ne samo s pravilno velikostjo, ampak tudi z odgovarjajočo širino.

Prepričajte se!

BATA

Astra
Din. 169.-

Veliko za malo. Neobhodno potrebni vsaki ženski, ki mnogo hodi. V prstih so široki, da bi ne žulili in opremljeni so s široko spono, ki ne reže v nogo, ter široko gumasto podpetnico, da se omogoči udobna hoja.

Zahvala

Ko nas je za vedno zapustil naš ljubi soprog in dobri oče, gospod

Jakob Bajželj

trgovec in posestnik

smo prejeli ob tej težki uri mnogoštevilne izraze odkritega sožalja, za kar se vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Hvala gosp. dr. Bežku iz Kranja, ki je z neizmerno požrtvovalnostjo in ljubeznijo lajšal trpljenja polne dneve pokojniku, ter gosp. župniku A. Šarcu, ki mu je podelil zadnjikrat sv. zakramente za umirajočee.

Iskrena hvala vsem darovalcem vencev, predvsem našim zvestim delavcem, daje članoma Osrednje prodajne zadruga, Sokolskemu društvu in Gasilnemu društvu v Stražišču.

Enako se zahvaljujemo mnogobrojnemu občinstvu za častno spremstvo na pokojnikovi zadnji poti, dalje Sokolskima društvoma v Stražišču in Kranju, Gasilnim društvom iz Stražišča, Bitnja in Kranja ter gg. pevcem za vsrce segajoče žalostinke.

Vsem lepa hvala!

4527

V Stražišču, dne 5. marca 1930.

Zalujoče rodbine: Bajželj, Benedik, Masterl, Greiner in Donadini.

Potrji globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš nad vse ljubljeni sin in brat, gospod

Edo Rakoš

brivski pomočnik

v najlepši dobi, v cvetu 23 let, po kratki in mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, dne 4. t. m. ob 6. uri zvečer zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 6. t. m., ob 5. uri popoldne iz splošne deželne bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. marca 1930.

Zalujoča rodbina RAKOŠ-eva in ostalo sorodstvo.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

dr. FRANC ILLNER

medicinalni svetnik itd.

dne 5. t. m. po dolgi, mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 86. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 7. marca 1930, ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Sv. Petra cesta št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. marca 1930.

MARIE ILLNER, soproga in ostali sorodniki.